

★ ΔΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΧΑΡΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΔΗΣ
ΔΗΜ. Η. ΨΩΜΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ Τῶ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙῶ

Ο ΗΛΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκ τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου + Μυριήλ
 Στὴν Ἀκρόπολι τῆς Περγάμου
 Ἐκπαιδευτικὴ ἐν Κυδωνίαις κίνησις
 ἀπὸ τοῦ 1780—1821 Ἰ. Καραμπλιά δ.φ.
 Ὁ Ὑπνωτισμὸς Μ. Κουτούβαλη ἱατροῦ
 Στὸν Ἀνεμόμυλον τοῦ Κουκλουτζᾶ Ὀδυσ. Χριστοδοῦλου
 Καλλιτέχναι ζάπλουτοι καὶ Ζωγράφοι
 λιμώττοντες Δ. Βογαζιανῶ
 Μία κλασικὴ Ἀπικρηάτικη σκορδαλιά Αὐγερινῶ
 Ἡ Μητρικὴ Στοργὴ Κ^{ας} Κ.
 Κυδωνιατικὴ Ζωὴ
 Ἡ τιμὴ τῶν τροφίμων πρὸ 130 ἐτῶν Ἴωνος
 Σκόρπια Δόγια
 Βιβλία καὶ Περιοδικά

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου (Λάκα)
Λιμὴν τῆς Χίου

Τύποις ὁ "Ἡλιος", Μεγάλῃ Ἀγορᾷ (Βεξεστέν) Κυδωνία

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

...~::~~...
Ἐν Κυδωνίαις Μετ. 2 1)2
Ἐν τοῖς χωρίοις » 3
Ἐν τῷ Κράτει « 3
Ἐν τῷ ἔξωτερον φρ. χρ. 15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

...~::~~...
Κατ' ἀποκοπήν
~::~~...

ΧΑΡΤΑΠΟΘΗΚΗ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ

Ἄδρος Παλαιὰ Παράδια Νο 8 — Δίοδος Σιναΐτικη Νο 6
καὶ 7 δίοδος Κλειδαρά Νο 6 δίοδος Εὐαγγελικῆς σχολῆς
Νο 26.

Αργυρῆς Εὐκαλιώτης ΣΜΥΡΝῆ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΧΑΡΤΙΚΗΣ ΔΙ' ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΧΡΕΙΩΔΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ.

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΦΡΙΤΖ Ι. ΜΡΑΖ

ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝῃ

Ἀναλαμβάνει τὴν φωτογρά-
φησιν παντὸς εἴδους φωτογρα-
φιῶν ἀπὸ τοῦ μικροτέρου μεγέ-
θους μέχρι τοῦ φυσικοῦ.

ΠΡΟΣΟΧΗ !!!!!

Ἐὰν δὲν ἀγοράσετε κασ-
μίρα, καπέλλα, ὑποκάμι-
σα, κολλάρα, γραβάτες, γα-
λότρες, ὀμβρέλες καὶ κασκέ-
τα, = ΚΟΥΡΑΧΑΝΗ μὲ
ἄφθαστον Εὐρωπαϊκὸν Γου-
στο θὰ ΜΕΤΑΝΟΗΣΕΤΕ

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

<p>ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ ΧΑΡΑΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡ. Η΄ ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΣ</p>	<p>ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩ „Ο ΗΛΙΟΣ”</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΔΗΣ δ.φ.</p>
--	--	---

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ἄνωτερος Κληρικὸς τιμῶν διὰ τῆς πολιτείας αὐτοῦ τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ Γένος καὶ τὴν πατριδα εὐηρεσθήθη ὅπως τιμῆσῃ τὸν «Αἰολικὸν Ἀστέρα» διὰ τοῦ κατωτέρω περισηπουδάστου δημοσιεύματος.

Ὁ «Αἰολικὸς Ἀστήρ» διαβιβάζει τῷ σεβαστῷ ἀνδρὶ καὶ ἐριτίμῳ φίλῳ θεορμᾶς εὐχαριστίας διὰ τὸ ἐνδειχθῆν ἐγγενὲς καὶ πατριωτικὸν ἐνδιαφέρον.

«Ἀφιερῶνται τῇ προσφιλεῖ καὶ εὐσεβεῖ πόλει τῶν Κυδωνιῶν, ἣτις ἀπὸ τῆς ιδρύσεως αὐτῆς ἄπειρον σεβασμὸν αἰσθανομένη πρὸς τὸν Ἅγιον Νικόλαον ἀνήγειρε τρεῖς ναοὺς πρὸς τιμὴν αὐτοῦ, ἕνα ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ δύο ἐκτὸς αὐτῆς εἰς ἀπόστασιν 3/4 περίπου τῆς ὥρας, πρὸς βορρᾶν μὲν τὸν Ἅγιον Νικόλαον «Τσαμέλια» ἐπὶ παραλίας μαγευτικῆς καὶ γοητευτικῆς, πρὸς νότονδὲ τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς «Λάκας» ἐντὸς ὄρωμαντικοῦ καὶ θαυμασίου παραλίου ἀλσουλίου, ὅπερ καταγοιτεύει πάντα ἐπισκέπτην.»

Ἦτο μία ὡραία ἐποχὴ, καθ' ἣν ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐβασίλευεν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, πανίσχυρος διότι κατέβαλε καὶ ἐξεμηδένισε πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν δεσποῖς Μύροις

τῆς Λυκίας ἐπεσκόπευεν ὁ Ἅγιος Νικόλαος, λατρευόμενος ὑπὸ τοῦ ποιμνίου του καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ διὰ τὴν ἀγιότητα, ἀρετὴν καὶ τὰ ἄπειρα θαύματά του.

Ἐδρισκόμεθα περὶ τὰ ἀρχὰς τοῦ Δ' αἰῶνος. Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐν μέσῳ τῆς δόξης, τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς εὐτυχίας του ταράσσεται σφόδρα, διότι πληροφορεῖται ὅτι ἐν τμήμα τῆς ἀχανοῦς αὐτοῦ Ἀυτοκρατορίας, ἡ Μεγάλῃ Φοιγία ἔστασίασε καὶ ἡ στάσις αὕτη ἐλάμβανεν ἀπειλητικὰ διαστάσεις.

Πάραυτα διατάσσει νὰ ἐτοιμασθῇ μέγας στρατὸς καὶ στόλος καὶ θεῖς ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν τὸν Νεποτιανόν, Οὐρσον καὶ Ἐρτυλίωνα, τοὺς τρεῖς τοῦτους στρατηγούς τοὺς διακρινέντας ἐν πάσαις ταῖς προηγουμέναις μάχαις διὰ τε τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν ἀφοσίωσίν των πρὸς τὸν βασιλεῖα, ἀπέστειλεν εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν πρὸν καταστολὴν τῆς στάσεως.

Ὁ ἀξιόλογος οὗτος στρατὸς προσεγγίζει καὶ ἀρᾶζει εἰς τι ἐπίγειον τῆς Λυκίας, ὅπου διαμένει ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον, διότι ὁ καιρὸς ἦτο ἐναντίος πρὸς παραίτηρῳ πλοῦν, ἐν τῷ μεταξὺ οἱ στρατιῶται ἐξερχόμενοι ἐδῆσαν τὴν χώραν τῆς Λυκίας, κατὰ τὴν τότε ἐπικρατοῦσαν στρατιωτικὴν συνήθειαν.

Οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων ἀπελιπισθέντες περὶ τοῦ πρακτέου, ἀποστέλλουσιν ἀντιπροσώπους πρὸς τὸν κοινὸν πατέρα καὶ προστάτην, τὸν λατρευτὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν Νικόλαον, ὅστις πληροφορηθεὶς τὰς γενόμενας ἀρπαγὰς καὶ δηλώσεις ἐπιφαίνεται αἰφνιδίως εἰς τὴν παραλίαν καὶ ζητεῖ συνέντευξιν μετὰ τῶν τριῶν στρατηγῶν.

»Στρατηγοί, λέγει μετὰ δυνάμειος λόγου καὶ

σθένους ὁ ἔνθεος ἀνὴρ, ὁ βασιλεὺς ὑμῶν δὲν ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς ἐξεγερσὶν λαῶν φιλησυχῶν καὶ εὐπειθῶν, ἀλλὰ πρὸς καταστολὴν τῶν στασιαζόντων καὶ τιμωρίαν τῶν ἐνόχων· διὰ τοῦτο σπεύσατε νὰ περιορίσετε τοὺς παρεκτροπομένους στρατιώτας καὶ ν' ἀποξημώσετε ὡς πῶς τοὺς παθόντας.» Οἱ λόγοι οὗτοι ἐξερῶμενοι παρὰ στόματος ἀγίου παρέσχον μεγάλην ἐντίπωσην εἰς τὰς ψυχὰς τῶν στρατηγῶν, οἵτινες αἰθάρει περισυνέλεξαν τοὺς στρατιώτας καὶ κατασπαζόμενοι τὰς χεῖρας τοῦ Ἁγίου συνάρδυσαν αὐτὸν μέχρι τοῦ καταλύματος αὐτοῦ.

Ἐκεῖ ὁ Ἅγιος ἐκτιμήσας τὴν φιλοτιμίαν αὐτῶν καὶ τὴν σύνεσιν καὶ ἀνδρείαν σπουδάσας φιλοξενίσει ἐπὶ τινα χρόνον.

Τούτων ὁ ἔυρισκόμενός παρὰ τῷ Ἁγίῳ λαμβάνει χώραν τὸ ἀκόλουθον δραματικὸν γεγονός. Ἀντιπρόσωποι τῆς πόλεως προσέρχονται τῷ Ἁγίῳ καὶ τεθλιμμένοι ἐκτιθέασιν αὐτῷ ὅτι τρεῖς ἄριστοι πόλιται, ὅπως ἀθροὶ τυγχάνοντες, κατεδικάσθησαν ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Εὐσταθίου, δωροδοκῆθέντος ὑπὸ φθοροῦν καὶ μοχθηρῶν, εἰς τὸν διὰ καρατομῆσεως θάνατον καὶ ὅτι ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου ἀποθνήσκουσιν οἱ δυστυχεῖς ἄνδρες.

Πάντα ὁ Ἅγιος παραλαβὼν καὶ τοὺς τρεῖς στρατηγούς μετὰ σπουδῆς καταφθάνει ἀσθμαίνων εἰς τὸν ἐκτὸς τῆς πόλεως τόπον τῆς καταδίκης, διασχίζει τὸ μέγα πλῆθος καὶ βλέπει τοὺς ἀτυχεῖς καταδίκους δεδεμένους τὰς χεῖρας ὀπισθεν καὶ τὸν τράχηλον γυμνὸν καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν γῆν κεκυφίαν· πελώριος δὲ δῆμιος, ἄγιος καὶ βλοσυρὸς τὴν ὄψιν, ἔχων ὑψωμένην μεγάλην ἀμφίστομον μάχαιραν ἠτομᾶζεται ν' ἀποκόψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ πρώτου, περιεστοιχισμένος ὑπὸ δυνάμεως στασιαστικῆς.

Τὴν στιγμήν ταύτην, καθ' ἣν μεγίστη συγκίνησις ἐπεκράτει παρὰ πάντων, οἱ δὲ κλανημοῖ, οἱ ὀδύρομοι καὶ αἱ οἰμωγαὶ τῶν συγγενῶν τῶν καταδίκων ἀφικνοῦντο μέχρι οὐρανοῦ, μία σιδηρὰ χεὶρ, ἡ χεὶρ τοῦ Ἁγίου ἀρπάζει τὴν μάχαιραν ἐκείνην ἀπὸ τῆς χειρὸς τοῦ δημίου, ἀπώθει τοῦτον καὶ καταρρίπτει μακρὰν διὰ δυνάμεως νεανικῆς καὶ ὑπερφυσικῆς, κόπτει τὰ δεσμὰ τῶν καταδίκων καὶ διὰ γλώσσης καὶ διανοίας ἐμπεινευμένης στηλιτεύει σφοδρῶς καὶ δεόντως τὴν μεγάλην ἀδικίαν τοῦ τε ἡγεμόνος Εὐσταθίου καὶ τῶν μοχθηρῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ, ἐνώπιον πάντων καταπλήκτων καὶ κερηρότων διὰ τὸ σθένος καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Μεγάλου Ἀνδρός.

Μετὰ τινὰ λεπτὰ περίτρομος καὶ περιδεὴς προσέρχεται ὁ ἡγεμὼν ἐνώπιον τοῦ Ἁγίου, ὅστις καυτηριάσας καὶ αὐθις τὰς παρεκτροπὰς αὐτοῦ ἐξαναγκάζει νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν συγγνώμην Αὐτοῦ μετὰ πλείστον ὑποσχέσεων ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι, ἐὰν τύχῃ συγγνώμης, οὐδὲν τοιοῦτον συμβήσεται παρὰ τὸν νόμον, τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν ἀγίαν θέλησιν τοῦ Ἐπισκόπου. Ἐκτοτε μεγάλη γαλήνη καὶ τάξις ἐβασίλευε πανταχοῦ τῆς Λυκίας ὑπὸ τὸ ἄγρυπνον ὄμμα τοῦ κοινοῦ Πατρὸς καὶ Προστά-

του. Ὁ ἴγμετὼν ἕως μεταβλήθει ἐφιλοτιμεῖτο νὰ φανῇ ἄρεστός τῷ γεραρῷ ἀνδρὶ, οὕτως τὰ θαύματα διεδέχοντο ἄλλα, ἡ δ' ἀγίότης τοῦ βίου ἐξελθούσα τῶν ὁρίων τῆς Λυκίας διεδίδετο ἀνὰ πᾶσαν χώραν. Τὰ Μύρα κατέστησαν τὸ ἄγιον προσκύνημα τοῦ τότε χριστιανικοῦ κόσμου· οὐδεὶς ἀνεχώρει ἐκεῖθεν ἀνίας καὶ ἀπαραινήτος· ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἁγίου ἐδοξάζετο τοῦ Χριστοῦ ἡ μεγάλη δύναμις καὶ ἡ Ἱερά πίστις καὶ θερησκεία.

Οἱ προμνησθέντες τρεῖς ἔνδοξοι στρατηγοὶ κατασπασθέντες τὰς ἀγίας ἐκείνας χεῖρας, αἵτινες τόσον θαυμαστῶς ἔσωσαν τοὺς τρεῖς ἀδφούς, καὶ τοὺς χρυσοὺς ἐκείνους λόγους φέροντες ἐν τῇ ψυχῇ ἀνεχώρησαν μετὰ τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν μεγάλην Φρυγίαν, κατέστειλαν μετ' εὐκολίας τὴν στάσιν καὶ θριαμβεύοντες ἐπανήλθον ἐν μεγίστῃ δόξῃ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὅστις ἐπαινέσας ἐπλήρωσεν αὐτοὺς ἀπείρων πολυτίμων δώρων. Ἐπιτοτε παρήλθεν ἱκανὸς χρόνος· τὰ πάντα ἐλησημονήθησαν καὶ νέον γεγονός, λίαν ἀξιοθαύμαστον, φέρε αὐθις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸν ἔνδοξον βασιλεῖα, τὸν πεφτισμένον Ἅγιον καὶ τοὺς τρεῖς μεγάλους στρατηγούς.

Τοῦ νέου τούτου γεγονότος αἰτία εἶνε ὁ φθόρος, τὸ ψυχοφθόρον καὶ ἀπαισίον τοῦτο πάθος τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ ἀγνή πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβεια καὶ πίστις, ἥτις κατὰ τὸ ἀφευδὲς καὶ χρυσοῦν τοῦ Σωτῆρος στόμα δύναται καὶ ὄρη μεδιστάνειν (ΜΤΘ. 12' 20.)

Ἡ καταπληκτικὴ καταστολὴ τῆς στάσεως τῆς Μεγ. Φρυγίας, ὁ θρίαμβος καὶ ἡ εὐδοκίμησις τῶν τριῶν στρατηγῶν ἐξήγειραν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὸν φθόνον καὶ τὴν μοχθηρίαν τῶν ἰσοτίμων βαθμούχων, ὥστε οὗτοι ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ὁμόφροννα καὶ ὁμόψυχον Ἐπαρχον Ἀβλάβιον διέβαλον τοῦτους παρὰ τῷ βασιλεῖ δι' ἐγκλημα ἐσχάτης προδοσίας· παρέστησαν αὐτῷ τοὺς ἀτυχεῖς τοῦτους ὡς συνωμοτοῦντας καὶ ἐπιβουλευομένους τὸν φόνον τοῦ βασιλέως καὶ τὴν γενικὴν τῶν καθεστώτων ἀνατροπὴν.

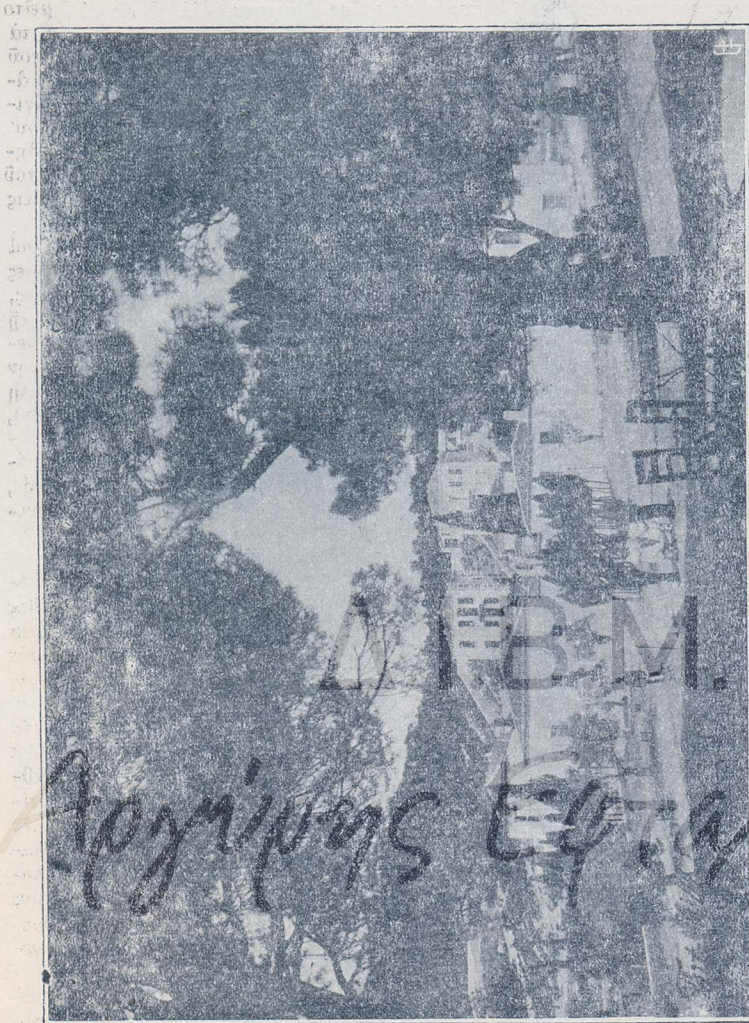
Αἱ ἐπιτήδεια αὐτῶν συνοφανταῖα καὶ διαβολαὶ ἦσαν οὕτως ἀληθοφανεῖς, ὥστε ὁ βασιλεὺς παραπεισθεὶς ὄριπει αὐτοὺς ἐντὸς ὕψους καὶ σκοτεινῆς φυλακῆς καὶ διὰ βαρεῶν ἀλύσεων δεσμεύει τὰ μέλη ἐκείνα, αἵτινα ἐτίμησαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἐδόξασαν καὶ πολλάκις ἔσωσαν τὸ κράτος.

Οὐδὲν ἀσχερότερον τοῦ φθόνου, τῆς συνοφαντίας καὶ τῆς διαβολῆς!..

Οὐδὲν θλιβερότερον τῆς ἀχαριστίας, ἣν ἀποστρέφεται ὁ Θεὸς καὶ βδελύσσεται ἡ ἀνθρωπότης!..

Ὁ Νεποτιανός, ὁ Οὐρσος καὶ ὁ Ἐρφυλιὼν ἐρωτῶσιν ἀλλήλους τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης πρὸς αὐτοὺς τοῦ βασιλέως συμπεριφορᾶς, κατόπιν τοσοῦτων τιμῶν καὶ ἀμοιβῶν καὶ ἐγκωμίων.

Ἐπαρήλθεν ἔκτοτε ἱκανὸς χρόνος· οἱ ἀτυχεῖς στρατηγοὶ λησημονηθέντες ἐν τῇ φυλακῇ ὑφίσταντο ἀγογγύστως τὴν ἄδικον μὴνιν τοῦ βασιλέως, ἐλπίζοντες πάντοτε εἰς τὴν κατίσχυν τῆς ἀλη-

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ - (Λάρισα)

Ἐκ τῶν Ἐξογῶν Κυδωνίων

θεία

Ἐνῶ δὲ τὰ πάντα εὐρίσκοντο ἐν γαλήνῃ καὶ ἠρεμίᾳ, δύο μόνον ἠγροῦντων διηνεκῶς ἄφ' ἑνὸς μὲν ὁ δεσμοφύλαξ τῶν καθειργμένων, ἀνηρ σάφρων καὶ δικαιότερος τοῦ βασιλέως, καὶ ἕτερόν τι οὐδέποτε καθεῦδον καὶ γαλήνιον εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν ὁ φθόνος.

Ὁ φθόνος ἦτο τεταραγμένος, ἔφ' ὅσον ἀνέπνεον οἱ ἄλλανες στρατηγοί· ὁ Ἀβλάβιος ἀνήρχετο καὶ κατήρχετο τὸς κλίμακας τοῦ Παλατίου πειρώμενος νὰ πείσῃ τὸν βασιλέα ὅτι ἡ συνωμοσία ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς φυλακῆς μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τοῦ κράτους καὶ ὅτι εἶνε ἀνάγκη ν' ἀποκοπῆ ἡ κεφαλὴ αὐτῆς διὰ τῆς κατατομίσεως τῶν ἐγκαθειρότων!

Ἐπὶ τέλος θριαμβεύει ὁ φθόνος κατ' ἐπίφασιν καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκδίδει καταδικαστικὴν ἀ-

πόφασιν· τὸ κακούργημα θὰ ἐτελείτο τὴν ἐπιούσαν, ἐὰν μὴ ὁ ἀγαθὸς δεσμοφύλαξ κλαίων καὶ ὀδυρόμενος δὲν ἀνήγγελλε τὴν θλιβερὰν εἰδησίην εἰς τοὺς στρατηγούς.

Οἱ τοὶ μετὰ πλείστον δακρῶν διαμαρτύρονται, μυριάκις ὁμολογοῦσι τὴν ἀθωότητά των καὶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀπελπισίᾳ των τῇ εἰσηγήσει τοῦ Νεποτιανοῦ γονυκλινεῖς καὶ τὰς χεῖρας ὑψομένης πρὸς τὸν οὐρανόν· « Θεὲ τοῦ Νικολάου, κραναγάζουσιν, ὅστις ἔσφωσας ἐνώπιον ἡμῶν τοὺς ἐν Λακίᾳ τρεῖς ἀθώους καταδίκους, Θεὲ τοῦ Νικολάου, σῶσον καὶ ἡμᾶς τοὺς οὐδὲν παίσαντας. Θεὲ τοῦ Νικολάου, μυριάκις καὶ ἀπειράκις ἐπικαλούμεθα τὴν ἀρωγὴν σου· σπεῦσον σῶσον ἡμᾶς ὅτι ἀδίκως ἀπολλύμεθα. Ταχὺ προκαταλάβετ' ἡμᾶς οἱ οἰκτιροί, Κύριε . . . » ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐπεκαλοῦντο

καθ' ἅπαναν] τὴν ζοφεράν ἐκείνην νύκτα.

Κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας ἀκριβῶς φοβερὸν ὄναρ ἐτάραττε τὸν ὕπνον τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Ἀβλαβίου· ἡ ἀπειλητικὴ μορφή τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐπιφανεῖσα καθ' ὕπνου εἰς μὲν τὸν βασιλέα « βασιλεῦ, ἔφη, τὸ τάχος ἀναστὰς τοῖς κατεχομένοις τρεῖς παρὰ τῆ φυλακῆ στρατηλάτας ἄφες· μάτην γὰρ ἔσονται φαντήθησαν· εἰ δὲ μή, κακῶς σε ἀπολώ, ὡς ἀνάξιον βασιλεύειν· » εἰς δὲ τὸν Ἀβλάβιον « συγκοφόνια, ἔκραξε, παῦσον κατασκευαζομένους τοὺς ἀθῶνους, ἄλλως τῆς ζωῆς σου οὐ φείσομαι· » ἐρωτηθεὶς παρ' ἀμφοτέρων, τίς ἐστὶν ὁ ταῦτα ἀξίων καὶ διατάσσω; ὁ δέ, « Νικόλαος, εἶπεν ὁ ἐν τῇ Μυρέων πόλει, ὁ τῶν ἀδικουμένων πρόστάτης καὶ τῶν ἀδικούντων ὄξυς τιμωρός. »

Ἔτι οὐκ ἐπὶ τῆς ἀνάστασης καὶ τῆς ἐπιφανείας ἀνίστανται τῆς κλίνης καὶ ἐξομολογοῦνται τὰ καθ' ὕπνου συμβάντα· ὁ πρῶτος καλεῖ παρ' ἑαυτῷ τοὺς στρατηγούς καὶ πρὸς αὐτοὺς ἀποτεινόμενος « διὰ τίνων μαρτυρῶν, λέγει, ταράσσετε τοὺς ὕπνου ἡμῶν καὶ πλεῖστα μηχανᾶσθε καθ' ἡμῶν κακία;

Τότε ἐκείνοι δακρύνοντες ἐξέθησαν τῷ βασιλεῖ διὰ πολλῶν τὴν ἀθωότητα καὶ ἀφοσίωσιν αὐτῶν πρὸς τὸ αὐτὸν καὶ τὸ κράτος καὶ ἀρηγήθησαν τίνι τρόπῳ προσευχόμενοι ἐπεκαλοῦντο τὸν Θεὸν τοῦ Νικολάου πρὸς σωτηρίαν· ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὸ ὄνομα καὶ θαυμάσιος ἀπεκρίνατο αὐτοῖς ὅτι τὴν ζωὴν ὀφείλουσιν οὐχὶ εἰς αὐτόν, ἀλλ' εἰς τὸν Μυρέων Ἐπίσκοπον, πρὸς ὃν παρέσχεν αὐτοῖς τὴν ἄδειαν ν' ἀπέλθωσι καὶ νὰ εὐχαριστήσωσιν αὐτῷ διὰ τὴν σωτηρίαν.

Πολλῶν δὲ φόβῳ συνεχόμενος παρέσχεν αὐτοῖς χρυσοῦν Ἐυαγγέλιον καὶ ἕτερον σκεῦος χρυσοῦν καὶ μανουάλια δύο χρυσαῖα διὰ τὸν ναὸν τῶν Μυρέων καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς νὰ εἰπωσιν αὐτῷ ὅτι ἐξετέλεσε τὴν καθ' ὕπνου διαταγὴν αὐτοῦ καὶ ἀείποτε ἔσται πρόθυμος αὐτῷ καὶ μυριάκις ζητεῖ συγγῶμην.

Οἱ τρεῖς στρατηγοὶ λίαν συγκεκμημένοι ἐπὶ τοῖς θαυμασίοις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν Ἁγίον Νικόλαον ἐπισκεφθέντες καὶ κατασπασθέντες δίδωκαν πανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης τὸ γενόμενον θαῦμα, διαπύρσοι κήρυκες τοῦ Θεοῦ τοῦ Νικολάου καὶ τῶν πολυπληθῶν θαυμάτων αὐτοῦ γενόμενοι.

Οὐ μόνον δὲ κατὰ τὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πρὸς τὸν Κύριον ἐπιδημίαν αὐτοῦ ὁ Ἁγίος Νικόλαος ἐξηκολούθει καὶ ἐξοικουθεῖ θαυματουργῶν, ὁσάκις τις καὶ δὴ τῶν ναυτιλλομένων ἐπικαλεῖται μετὰ πίστεως θεομητῆ τὴν ἀρωγὴν αὐτοῦ, καθ' ἃ ἀναφέρει ἡμῖν ἡ ἱερὰ τῆς Ἐκκλησίας παράδοσις περὶ τοῦ Μεγάλου Ἁγίου τούτου, ὅστις ὡς ἀστὴρ πρῶτον μεγέθους κοσμεῖ καὶ λαμπρύνει τὸ νοητὸν στερέωμα τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι οἱ νεωτερίζοντες τῆς ὑλιστικῆς ἐποχῆς ἡμῶν μὴ ἔχοντες πίστιν ἀκραιφνή ἀπιστοῦσιν ἀκροώμενοι καὶ μελετῶν-

τες τὰ τοιαῦτα θαύματα, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ἐμφερούμενοι πίστεως ἀγνῆς καὶ ἀδιασείστου εἰς τὴν Ἱερὰν ἡμῶν θρησκείαν καὶ τὴν παράδοσιν αὐτῆς, εἰς τὴν θεϊότητα τοῦ φιλανθρώπου ἡμῶν Σωτῆρος καὶ τὴν κατίζουσιν τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας ἐν μέσῳ ἀπείρων ἀντιθέτων κωλυμάτων, οὐδέποτε θὰ παύσωμεν πιστεύοντες εἰς τὰ θαύματα τῶν Ἁγίων καὶ θεομύματα τὸν Ἁγίον Νικόλαον παρακαλοῦντες ἄφ' ἐνὸς μὲν νὰ φωτίσῃ τοὺς ἀπιστοῦντας πρὸς σωφρονισμόν, ἄφ' ἑτέρου δὲ νὰ προσταυτῆ ἀείποτε τὴν εὐσεβῆ καὶ ὠραίαν πόλιν τῶν Κυδωνίων καὶ ὀδηγῆ ταύτην εἰς τὴν πρόοδον, τὸν ἀληθῆ πολιτισμόν, τὴν ἀγνὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν κατὰ Χριστὸν εὐδαιμονίαν.

† ΜΥΡΙΑ

ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙ ΤΗΣ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

Εἶδα κορμὰ δλοζώντανα
κορμὰ μαρμαρωμένα,
χέρια κεφάλια θεϊκά
ἐδῶθη ἔκει ριζμένα.

Κ' ἐθάρρεψα πῶς βρέθηκα
ἔμπρὸς σ' ἁγιασμένο μνήμα,
καὶ μὰ βανθεῖα συγκίνησι
μοῦ ἔκοψε τὸ βῆμα.....

Ἔσκυφα καὶ προσκύνησα
τὰ χῶματα τὰ αἰώνια,
ποῦ κρύβουνε πλοῦτο, τιμὴ
καὶ δόξα, τόσα χρόνια.

Ἔστέναξα ἀπὸ καρδιάς
κ' ἐδάκρυσα μὲ πόνο,
γιατὶ ἐσυλλογίσθηκα
πῶς ἔμειναν αὐτὰ μόνο.

Ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο μας
ἐκείνο τὸ ἀρχαῖο,
ποῦ ταπεινώνει σήμερα
τὸ γίγα Ἐυρωπαϊο

Καὶ σχίζει πέλαγα, βουνά,
καὶ τόσα θυσιάζει,
γιὰ νὰ θαυμάσ' ἀπὸ κοντὰ
τὰ μάρμαρα τὰ Ἑλληνικά.

Πέργαμος

Χλωμὸ Φεγγάρι

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΥ 1780 - 1821

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Πρὸς καλυτέραν περιγραφὴν τοῦ κτιρίου ἄς φαντασθῶμεν πρὸς στιγμὴν τοῦτο ὑπάρχον καὶ τινα ἐπισκεπτόμενον αὐτό. Θὰ * εἰσῆλθοι οὗτος διὰ τῆς θύρας τῆς ὑπερσείας χούσης ἀνοίγρια ἐνὸς περίπου μέτρου καὶ κειμένης εἰς τὰ 2]3 περίπου τῆς νοτίας πλευρᾶς, ὅταν τις προυχώρει ἐκ Δ πρὸς Α. Εἰσερχόμενος θὰ ἔβλεπεν ἐκ πλαγίου τὰς δύο μεγάλας λιθίνας κλίμακας, αἵτινες ἔφερον εἰς τὸ ἄνω πάτωμα τῆς Α. πλευρᾶς. Ἀρχόμενος δὲ τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ κάτω ὀρόφου θὰ παρετήρει πρῶτον παρὰ τὰς κλίμακας καὶ κάτωθεν αὐτῶν 4 θαλάμους προωρισμένους πρὸς κατοικίαν μαθητῶν, μεταξὺ δὲ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου θαλάμου, ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ μεταξὺ τῶν δύο κλιμάκων τοίχου, τὴν κορήνην λαμβάνουσαν τὸ πηγαῖον αὐτῆς ὕδωρ ἐκ τῆς κατὰ τὰ ΝΑ' τοῦ τετραγώνου κειμένης μεγάλης δεξαμενῆς ** τῆς Σχολῆς· ἔπειτα εἰς τὴν αὐτὴν πλευρᾶν θὰ ἔβλεπε τὸ μαγευτικὸν προωρισμένον διὰ τοὺς ἐν τῇ Σχολῇ διαιτωμένους διδασκάλους καὶ μαθητάς. Ἐκείθεν ἐξακολουθῶν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κάτω ὀρόφου καὶ προχωρῶν εἰς τὴν Β. πλευρᾶν θὰ παρετήρει 18 θαλάμους πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν, ἔχοντας κάτωθεν ὑπόγεια. Κάμπτων δὲ πρὸς Δ. θὰ ἔβλεπε πάλιν θαλάμους, μεγαλύτερους τούτους, ἔχοντας ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον τῆς πλευρᾶς τὴν μεγάλην Πύλην, εἰς τελευτὰς μόνον καὶ ἐπισήμους ὑποδοχὰς ἀνοιγομένην, συνορεύουσαν δὲ μετὰ τὴν παραλίαν ὁδόν, διότι ἡ θάλασσα τότε ἔφθανε μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ νῦν Γυμναστηρίου. Τέλος προχωρῶν εἰς τὴν Ν. πλευρᾶν θὰ παρετήρει πάλιν θαλάμους μαθητῶν.

Ἀνερχόμενος εἶτα διὰ μιᾶς τῶν μνημονευθεισῶν κλιμάκων εἰς τὸν ἄνω ὀρόφον παρετήρει εἰς τὴν Α. πλευρᾶν τὰς παραδόσεις τῶν κατοπτρῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων, εἰς τὴν Β. θαλάμους μόνον μαθητῶν, εἰς τὴν Δ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνωτάτων ἐγκυκλίων μαθημάτων, τῆς ῥητορικῆς δηλ. Ποιητικῆς καὶ τῶν Ἐπιστημῶν, ἔχουσαν σχῆμα ἡμικυκλίον καὶ ἴσος θεα-

τρικόν, ὑφουμένον δηλ. τῶν καθισμάτων καθ' ὅσον ἀπεμακρύνοντο τοῦ πρὸ αὐτῶν κενοῦ ἐπιπέδου μέρους· μετ' αὐτὴν ἐν τῇ αὐτῇ πλευρᾷ παρετήρει μεγάλην αἴθουσαν, περιέχουσαν λαμπρὰν καὶ πολύτιμον βιβλιοθήκην, ὡς καὶ εἰκονοστάσιον, διότι ἐν αὐτῇ οἱ μαθηταὶ ἐτέλουν τὰς κοινὰς αὐτῶν προσευχάς, καίπεραιτέρω ἄλλην πάλιν αἴθουσαν, περιέχουσαν τὰ ὄργανα τῆς Φυσικῆς, Γεωμετρίας κ.τ.λ. Τέλος εἰς τὴν Ν. πλευρᾶν παρετήρει μόνον θαλάμους μαθητῶν.

Ἐκ τοῦ ἄνω ὀρόφου ἔβλεπέ τις ἔσωθεν μὲν τὸν κατάφυτον ἐκ πορτοκαλιῶν, λειμοειὸν κ.τ.λ. ὄρειον κήπον, ἔσωθεν δὲ, εἰάν ἴσταιτο εἰς τὴν Δ πλευρᾶν, τὴν ὄρα' ἄν ἄποψιν τοῦ λιμένος.

Στοιὰν φαίνεται ὅτι εἶχε μόνον ἡ Δ πλευρὰ καὶ πρὸς κόσμον βεβαίως τοῦ Οἰκοδομήματος καὶ ἵνα βαστάξῃ τὸν ἄνω ἐνταῦθα ὄροφον, ὅστις ἦτο εὐρύτερος τῶν ἄλλων.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Σχολῆς, ἵνα σταματήσωμεν ὀλίγον εἰς αὐτήν, πρῶτον ἐννοεῖται πυρῆνα εἶχε τὴν βιβλιοθήκην τῆς Σχολῆς Οἰκονόμου. Ἄλλ' ἵνα νοηθῇ ὁποῖα ἰστορικήν ἔτρεφον οἱ πολῖται πρὸς τε αὐτὴν καὶ τὴν ὀργανοθήκην, ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι τῷ 1814 οἱ Ἐφοροὶ ἐψηφίζον, κατὰ τὴν πρὸς τὸν Κοραῖν ὄραϊαν αὐτῶν ἐπιστολήν, τὸ ποσὸν 5 χιλ. γροσίων πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀναγκασιτέρων ὀργάνων· ἐν ἑτέρῳ δὲ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ ἐπεξηγούμενος ὁ Καίσης ἔγραφεν ὅτι τὸ Γυμνάσιον ἂν καὶ ἔχη ἱκανὰ βιβλία ἑτερογλώσσα, ὡς τὰ πρακτικὰ διαφόρων Ἀκαδημιῶν, τὰ συγγράμματα πολλῶν περιφήμων Φυσικῶν καὶ Μαθηματικῶν, στερεῖται ὅμως Ἑλληνικῶν βιβλίων καὶ ὀργάνων Πειραματικῶν. Καὶ ὁμολογεῖ μὲν ὅτι εἶχε τὴν ἀεραντλίαν καὶ τὸ ἠλεκτρεῖον, ἀλλὰ προσέθετεν ὅτι ταῦτα δὲν ἐξήκουν εἰς τὸ Μουσεῖον, ἀλλ' ἦσαν ἀναγκαῖα πρὸς τοὺς τὰς συγγράμματα τοῦ ἀθανάτου Κοραῖ, τὸ βαρομέτρον, τὸ θερμομέτρον, τὸ μικροσκόπιον, αἱ τρεῖς σφαῖραι, οἱ ἀστρονομικοὶ πίνακες, ἱστορία Φυσικῆ, στήλη τοῦ Βόλτα καὶ ἄλλα ὅσα ἤθελε κρίνει ἐκεῖνος ἀναγκαῖα. Γνωστὴ ἐπίσης εἶναι ἡ πρὸς τὸν αὐτὸν Κοραῖν ἐπιστολὴ τῶν Ἐφόρων διὰ τῆς ὁποίας ἐξήτουν τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ὀρίζοντες χρηματικὸν τι ποσὸν ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ἡ συμβουλὴ τοῦ Κοραῖ νὰ ἐξοδεύσῃ τὰ χρέηματα ἕκείνα πρὸς ἀγορὰν βιβλίων.

* Κατὰ διασωθείσαν ἀτελὴ περιγραφὴν μαθητοῦ τῆς Σχολῆς.

** Εἶναι αὕτη αὕτη ἡ δεξαμενὴ τοῦ νῦν Γυμνασίου, ἣτις εἶναι τὸ μόνον λείψανον τῆς Παλαιᾶς Σχολῆς.

Τόσον δὲ ὁ Κοραῖς ἦτο εὐχαριστημένος ἐκ τῆς φιλομουσίας τῶν Κυθωνίων ὥστε ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ ἐπαινεῖ πρὸς ἄλλους αὐτοῦ καὶ προβάλλει ὡς ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Κούμας καὶ ἄλλοι ἐπαινοῦσιν αὐτούς, διατριβηγράφος δὲ τις ἐπιστέλλων τῷ 1820 ἐκ Παρισίων εἰς τὸν ἐν Βιέννῃ ἐκδιδόμενον Λόγιον Ἐρμῆν ὀνομάζει τὰς Κυθωνίας νέαν Μίλητον, Μητρόπολιν τῶν Φώτων ὅλης τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τὸ Σχολεῖον αὐτῶν τὸ καλύτερον τῆς Ἑλλάδος ὅλης ὑπερβαῖνον κατὰ τὴν τελειότητα, ὡς λέγει, καὶ τὸ τῆς Χίου καὶ τὸ τῆς Κηφισίας.

Τοὺς ἐπαινοὺς τούτους θὰ κατενοοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἐάν εἰσρηχόμεθα εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς ἐν τῇ Σχολῇ γινομένης ἐργασίας· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον προϋποθέτει τὴν βαθεῖαν μελέτην πάντων τῶν σφαιρομένων ἔργων τῶν μεγάλων τῆς Σχολῆς Διδασκάλων, ἵνα καταστή δυνατὴ ἡ πνευματικὴ αὐτῶν ἀναπαράστασις, πρὸς τοιοῦτον δ' ἔργον δὲν εἴμεθα ἀκόμη παρεσκευασμένοι.

Ἄλλ' ἂν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ἡμᾶς εἶναι τοῦτο ἀδύνατον, εὐκόλον ὅμως εἶναι νὰ φαντασθῶμεν τὰς μεγάλας αὐτῶν ἀρετάς, τὴν πυρρίνην φιλοπατριαν, τὴν ὁποίαν ὑπὸ τὸ ῥάσσον ἔκρουπτον, τὴν διακαῆ ἐπιθυμίαν αὐτῶν πρὸς διάδοσιν τῆς παιδείας καὶ ἐξάλειψιν τῶν λυμαινόμενῶν τὴν κοινωνίαν κακῶν, τὴν ἀφιλοκέρδειαν καὶ τὴν ἀνταπάνησιν, αἵτινες ἦσαν προσόντα τῶν πλείστων διδασκάλων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἐπίσης δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἐν τῇ Σχολῇ δὲν ἐπεκράτει ἡ ψυχαγωγικὴ μέθοδος καὶ ἡ ἀρχαιότερα τῆς διὰ τῆς συσσωρεύσεως ἀπάντων τῶν συνωνύμων ἐξηγήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου, δὲν ἐπεκράτην τὰ κατὰ Γραμματικά, τὰ ὁποῖα ἤδη τὸ πάλαι εἴφεξεν ὁ χαρίεις Λουκιανὸς καὶ ἔτι πρὸ αὐτοῦ ὁ ἐπιγραμματοποιὸς ἀποκαλῶν τοὺς γραμματικοὺς « τρυβωρύχους ἄλλοτρίης μούσης » καὶ « παισὶ σκότος ἀρχομένοισι, » τὰ ὁποῖα δὲ σφυδρῶς τότε διέσφουεν ὁ Κοραῖς. Ὅτι δὲν ἐπεκράτην ἐν τῇ Σχολῇ τὰ κατὰ Γραμματικά μαρτυροῦσιν οἱ περὶ αὐτῆς ἐπαινοὶ τοῦ Κοραῖ, μαρτυρεῖ ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν.

Καὶ εἰς τὸ ζήτημα δὲ τῆς γλώσσης ἡ Σχολὴ συνετάσσετο πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Κοραῖ ἀποφεύγουσα τὰς ἀκρότητας, καὶ τοὺς χυδασιότητας, οἵτινες καὶ ξέναις λέξεσι ἤθελον μετ' αὐτῆς νὰ ἀναμείξωσι, καὶ τοὺς ἀρχαίζοντα, οἵτινες ἐννόουν νὰ ἐπιβάλλωσι τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν, καὶ ἀκολουθοῦσα αὐτῇ τὴν μέσην βασιλικὴν ὁδόν. Καὶ ἂς μὴ ἀπατήσῃ ἡμᾶς τὸ ἐν τῷ "notes d' un voyage 1816—7,"* τοῦ Ἀμβροσίου Διδότου φερόμενον εἰς ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ψήρισμα καὶ ὁ ἐπικουθῶν αὐτῷ νόμος περὶ χρήσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, διότι τὸ τοιοῦτον ἦτο μᾶλλον ἀβρότης τις πρὸς

τὸν Διδότον, οἰκειότερον πάντως ἔχοντα πρὸς τὴν ἀρχαίαν, καὶ ἐκδήλωσις ἐνόπιον τοῦ ξένου τοῦ ἐθνικοῦ αισθημάτων, τὸ ὁποῖον ἐφθάνει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε οἱ ὑπογράφοντες τὸ ψήρισμα πρὸς τὸ ὄνομα αὐτῶν νὰ θέωσι καὶ παρονόμενον ἀρχαϊκόν. Τοῦναντίον αὖ πρὸς τὴν Σχολὴν ἄριστοι, πρὸ Κοραῖ, οἱ διασηφθέντες λόγοι τῶν Διδασκάλων αὐτῆς, οἱ λόγοι τῶν μαθητῶν δεικνύουσιν ὅτι αὐτὴ ἐν τῷ σπουδαίῳ τούτῳ ζήτηματι ἠκολούθει τὸν Κοραῖ, καὶ τοῖς ὁ δὲ φέροντες ἠδύνατο νὰ γράψωσι τὴν ἀρχαίαν μάλιστα εἰς ἐπιστημονικᾶς συγγραφαί.

Ἐπίσης ἡ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἤθους διάπλασις ἐπετυγχάνετο ἐν αὐτῇ ἄριστα ὡς μαρτυρεῖ ὁ αὐτὸς Διδότος ἐν τῷ ἀνωτέρῳ μνημονευθέντι βιβλίῳ ὁμολογῶν ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διατριβῆς αὐτοῦ δὲν ἤκουσεν ἐπιμητικῆν λέξιν διδασκάλου πρὸς μαθητῶν καὶ θαυμάζων τὸν σεβασμὸν τῶν μαθητῶν πρὸς τοὺς Καθηγητάς, πρὸς τὴν Σχολὴν, πρὸς τὰ Σχολικὰ ἀντικείμενα.

Ἡ Σχολὴ ἐκλείσθη Κυβερνητικῇ διαταγῇ ἐπὶ τι διάστημα τῷ 1806, ἀνοικθείσης πάλιν τῆς παλαιᾶς, κατηγγέλη δὲ πολλὰκις.

Παροῦσι τῆς Σχολῆς ἀπετέλεσε καὶ τὸ ἰδρυθὲν τυπογραφεῖον ὑπὸ τοῦ Κων. Τόμπρα, ὅστις εἶχε σταλῆ εἰς Παρίσιον πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τέχνης· τὸ τυπογραφεῖον τοῦτο ἐλειτούργησεν ὑπὲρ τὰ δύο ἔτη τυποθέντων ἐν αὐτῷ ἰκανῶν βιβλίων, διασωθῆν δὲ τῷ 1821 προσέφερον ἄλλα ἀλλαχθῶ ὑπερσίας.

Ἐπιστημότεροι τῶν Διδασκάλων τῆς Ἀκαδημίας εἶναι ὁ Γρηγ. Σαράφης (1803—1821) ὁ Βενιαμὶν ὁ Ἀσβίσιος (1800—1812), ὁ Θεοφ. Καϊρῆς (1811—1821) καὶ ὁ Εὐστάθιος Πέτρον (1812—1821), οἵτινες δίκαιον εἶναι νὰ ἀποτελέσωσι τὸ θέμα ἐτέρας ἡμῶν πραγματείας.

Ὁ μισθὸς τῶν Διδασκάλων ἀναφέρεται ὅτι ἦτο 800 γρ, τὸ ἔτος· ὡς δικαιολογητικὰ τοῦ ἀναφερομένου ἀριθμοῦ δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ἡ τότε ἀξία τοῦ νομισμάτος, τὸ εὐκατάστατον τοῦ Σαράφη καὶ αἱ πρὸς τὴν πόλιν ὑποχρεώσεις τοῦ Βενιαμὶν καὶ Καϊρῆ καὶ τέλος αἱ ἀπλαναὶ τότε τῶν Διδασκάλων, οἵτινες ἐτρέφοντο ἐν τῇ Σχολῇ. Μισθοὶ μουσικοδιδασκάλων ἀναφέρονται 2500 γρ. τὸ ἔτος.

Μαθητὰ ἤρχοντο εἰς τὴν Σχολὴν πανταχόθεν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐπὶ Βενιαμὶν δὲ ποτε ἀναφέρεται ὅτι ἐφθασαν τοὺς 600. Καὶ ἀνεχώρησαν μὲν τινες μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Βενιαμὶν, ἀλλ' εἴτα πληροφόρηθέντες περὶ τῆς σοφίας τοῦ Καϊρῆ ἐπανήλθον. Πολλοὶ ἐκ τῶν ξένων δὲν ἦσαν ἐσωτερικοί. Οἱ δὲ πενήστεροι ἐκ τῶν μαθητῶν ἐπορεύοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ὡς προγραμμαστί τῶν πληροφόρηθέντων, ὡς ψάλλται, ὡς ἱεροδιδάκοντες τινὲς ἐξεφώνουν λόγους καὶ δὴ ἐπιταφίους, ἄλλοι δὲ ἦσαν ὑπέρσοφοι αὐτῆς τῆς πύλεως.

Ὁ κύκλος τῶν μαθημάτων πιθανῶς ἦτο 3

* σελ. 384 κ.ε.

—4 ἔτη. Ἐπόμενον δ' ἦτο ἐκ τοιαύτης Σχολῆς νὰ ἐξεέλθωσι πολλοὶ τοῦ Γένους Διδασκαλοὶ εἰς ἕξ αὐτῶν, ὁ μετὰ ταῦτα Σχολάρχης τῆς Μεγ. τοῦ Γένους Σχολῆς, Σαμουὴλ ὁ Κύριος, ἐν τινι λόγῳ αὐτοῦ διδάσκει ἡμᾶς ὅτι καὶ περὶ τῆς βελτιώσεως τῶν κινῶν Σχολείων θαμβάνετο πρόνοια ἐν Κυθωνίας καὶ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς αὐτὰ τῆς τότε φημιζομένης ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου.

Ἐπολείπεται νὰ εἰπῶμεν ὀλίγα τινὰ καὶ περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς Σχολῆς. Ὁ Καθερὸς ἐν τῇ πρὸς τὸν Κοραῆν ἐπιστολῇ καλεῖ αὐτὴν Γυμνάσιον καὶ Μουσεῖον. Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης γνωρίζομεν ὅτι ἀπὸ τῆς σημασίας «Γυμναστήριον» βαθμηδὸν μετέπεσεν εἰς τὴν σημερινήν, διότι ἤδη κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἐν τοῖς Γυμναστηρίοις συνεδυάετο καὶ ἡ πνευματικὴ διδασκαλία, σπευδόντων ἐκεῖ τῶν σφιστῶν ἵνα ἐπιδείξωσι τὰς γνώσεις αὐτῶν πρὸς ἄγραν μαθητῶν. Περὶ δὲ τῆς δευτέρας γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι σήμερον καλοῦνται οὕτω κτίρια εἰς τὰ ὁποῖα ἐναποτίθενται μνημεῖα τέχνης, ἱστορικὰ ἀντικείμενα ἢ καὶ φυσικὰ προϊόντα ἄλλα δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι αἱ Μῦσαι ἦσαν θεαὶ τῶν Γραμμικῶν, ὅτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπῆρχε τὸ Μουσεῖον ὅπου διητῶντο σοφοὶ ἄνδρες καταγινόμενοι εἰς μελέτας καὶ ἐπιστημονικὰς ἐργασίας· τὰ ὀνόματα ἄρα ταῦτα, ἂν ἐνταῦθα ἦσαν ἐν χρήσει, ἐδήλου τὴν φιλολογικὴν τῆς Σχολῆς ιδιότητα.

Τὸ κύριον ἐν τούτοις ὄνομα κατὰ τὴν παράδοσιν εἶνε «Ἀκαδημία». Περὶ τῆς προσωνομίας ταύτης γνωρίζομεν ὅτι καθιερώθη κατὰ πρῶτον περὶ τῆς Σχολῆς τοῦ Πλάτωνος, ἐκ τοῦ ὀμωνύμου τόπου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐδίδασκε καὶ ὁ ὁποῖος κατὰ τὰ λεγόμενα μὲν ὀνομάσθη ἀπὸ τίνος ἥρωος Ἀκαδημίου, πρῶτα μὲν δὲ διότι ἐκεῖτο μακρὰν τῆς πόλεως ἐν ἄρχῃ, ὡς σημαίνει ἡ σύνθεσις τῆς λέξεως. Ἐκτετε τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπεδόθη εἰς πολλὰς σχολὰς καὶ συλλόγους· γνωστοτάτη δ' εἶναι ἡ ἐν Γαλλίᾳ τῶν Ἀθανάτων, ἥτις περιλαμβάνει τοὺς τεχνίτας τοῦ λόγου ἐν παντὶ εἶδει, συγγραφεῖς Π.Χ., ῥήτορας, πολιτικούς, δημοσιογράφους, μυθιστοριογράφους. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι αὕτη εἶναι ἡ κυρία τῆς σήμερον σημασία· διότι Ἀκαδημίαι ἐκλήθησαν καὶ σύλλογοι περὶ τὰς καλὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1657 ἀναφέρονται Ἀκαδημίαι τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν ἢ ὀνομασία δ' αὕτη πιθανῶς ἐδόθη εἰς τὴν Σχολὴν ἡμῶν, ἵνα δηλώσῃ τὴν ἐν ἐν αὐτῇ ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς κλασσικὰς σπουδὰς καλλιέργειαν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν.

Τὴν ἐκπαιδευτικὴν ταύτην κίνησιν ἀποτόμως διέκοψε τὸ 1821 καὶ ἡ Ἀκαδημία μόνον αὐτῆς ἴχνος κατέλιπεν εἰς ἡμᾶς τὴν δεξαμενὴν· ἀλλὰ τύχη ἀγαθὴ ἐκ τῆς τέφρας αὐτῆς ὡς ὁ μυθολογούμενος φοῖνιξ ἀνέδεν το νεώτερον «Γυμνάσιον».

Κυθωνία

Ι. Καραμπιλῆς δ. φ.

ΠΕΡΙ ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΥ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΥΤΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΝ

Παρ' ἡμῖν ἀπὸ τινῶν χρόνων, οἱ ἐξασκούντες τὴν τοῦ Μεσμέρου μέθοδον καταδικάζοντο ὡς ἀγύρται ὑπὸ τῆς κοινῆς. Καὶ ὅμως αὕτη ἡ ἴδια κοινῶν ἦτις καταδικάζει τοὺς Μεσμεριστάς, ἐχειροκρότει καὶ ἠσπάζετο ἀφ' ἑτέρου τὸ φαινόμενον τῶν κινουμένων τραπεζῶν, ὧν ἡ βάσις ἔλιεται ἐκ Σμύρνης ἀνακαλυφθεῖσα ἀπὸ αἰῶνος περὶ τοῦ ἐν τῇ Χιακῇ οἰκογενείᾳ Σαμιωτάκη καὶ ἐξερευνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου πατρὸς μου καὶ περιφανῶν τότε Ἰατρῶν Μαρίνου Κλάδου, καὶ θεῖου μου ἰατροφιλοσόφου Γαληνοῦ Κλάδου· ἀποδοθεῖσα δὲ λίαν λογικῶς εἰς εἰδικὸν τι βεῦμα ἠλεκτρικόν, ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἀπορρέον, οὐ καλῶς ἀγωγὸς τυγχάνει πᾶν θερμαινόμενον σῶμα. Ἰδίως ὅμως τὸ ξύλον καὶ ἡ μέταξα. Ὡς δὲ ἐν τῷ Μεσμερισμῷ περιπίπτει ἀνανακλαστικῶς διὰ τῆς προσηλώσεως εἰς λήθαργον τὸ μαγνητιζόμενον ἀντικείμενον, οὕτω ἀλλὰ κατ' ἀντίστροφον λόγον διὰ τῆς προσηλώσεως, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κέντρου ἐπιδρῶσιν ὅλοι οἱ τῶν νεύρων ἕξοντες τοῦ νευρὸν ἡμίματος διὰ τε τῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν σημείων, προσενδύοντες τὴν κίνησιν παντὸς σώματος ἔχοντος ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸ ἐπιπρεάζον ἀντικείμενον. (Υποβολή)

Καὶ παρεσιγήγαγον μὲν ἐξωδίκως τὸ τῶν κινουμένων τραπεζῶν ὅλως ἀσχετον τῇ ἡμετέρᾳ μελέτῃ ζήτημα καθ' ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν μεγίστη μερὶς σημαινόντων ἀνδρῶν ἐξήσκει τὸ τῶν κινουμένων τραπεζῶν πείραμα πρεσβεύουσα τοῦτο ὡς ὄγδοςον θαῦμα.

Ἐὰν πρὸς τριῶν ἢ τεσσάρων αἰῶνων οἱ δπαδοὶ τῶν Τουρκουεμάδα καὶ οἱ San Pietro di Arvones, οἱ πιστοὶ στρατηλάται τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἅγιοι δπαδοὶ τοῦ Λαῖδα, οἱ ἀναδιβάσαντες εἰς τὰς στρέβλας μυριάδας ἀθῶων ψυχῶν ἐξ ἀπλουστάτων ἐμπνεόμενοι τοπικῶν ἰδεῶν, ἐὰν τὸ ἱεροδικαστήριον ἐλεῖνο λέγω προσήρχετο ἐν μέσῳ ἡμῶν σήμερον, ἤθελε μᾶλλον καταδικάσει ἡμᾶς ἄπαντας εἰς τὸν διὰ πυρᾶς θάνατον· ἴσως δὲ τότε ἡ σποδὸς ἡμῶν θὰ ἠπεῖλει τὰ ὀπισθοδρομικὰ ἐκείνα πνεύμα-

τα, ὧν ἡ ἰδιοτέλεια καὶ φαυλότης ἐπὶ πολ-
λά ἔτη ἐκόλυσε τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πορεί-
αν τοῦ πολιτικοῦ τῆς ἐπιστήμης ἀστέρος.

Τὰ πράγματα ὁμοῦς ἔχουσιν ἄλλως σή-
μερον· αὐτὸς ὁ ἴδιος θρησκευτικὸς δάκτυ-
λος παρέχει ἡμῖν ἄπειρα τὰ μέσα τῆς ἀ-
νιχνεύσεως παντὸς ὀρθοῦ καὶ δὴ τὴν μετὰ
λόγου ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας.

Οἱ κατὰ καιροὺς παρ' ἡμῖν καταγίναντες
πρὸς ἀνίχνεισιν τοῦ φωτὸς ἐν τῇ σκιαρᾷ
τοῦ Μεσμέρου ἀνακαλύψει, ὡς προείπομεν
κατηγγέλθησαν ὡς ἀγύρται καὶ ἡμεῖς αὐ-
τοί, ὅτε ἠκούομεν εἰσεῖτι νεάζοντες τὰ ἐ-
πιστημονικὰ τῶν διδασκάλων μας διδάγμα-
τα καὶ ἦντλει τὸ ἡμέτερον πνεῦμα τὰ νό-
ματα τῆς ἀληθείας, κατεδικάζομεν εἰς πε-
ριφρόνησιν τοὺς ἐξασκοῦντας τὸν ὑπνωτισ-
μὸν καὶ σπουδάζοντας τὰ σοφὰ ταῦτα ζη-
τήματα. Ὅταν ὁμοῦς πρὸ τριακονταετίας
ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐν μέσῳ τῆς εὐρυτάτης ἡ-
μῶν πελατείας παρέστημεν θεαταὶ πολλῶν
τοιούτων φαινομένων, ἐξέστημεν, ἐθαυμά-
σαμεν, κατεγίναμεν, πολλὰ πειράματα ἐπὶ
πειραμάτων * ἐνηργήσαμεν καταλλήλως,
ὥστε νὰ πλησιάσωμεν σήμερον εἰς τὸ εὐ-
τυχὲς ἐκεῖνο συμπέρασμα, τὸ ὅποιον δι' ἐ-
πιμονῆς σιδηρᾶς οἱ τῆς ἐπιστήμης μύσται
θὰ φέρωσιν εἰς αἴσιον πέρας πρὸς τὸ καλὸν
τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος.

Πρὸ τριακονταετίας ἐν Θεσσαλονίκῃ πα-
ρέστημεν θεαταὶ τῶν ἀκολούθων ὑστερικῶν
εἰκόνων ὡς διὰ θραχέων θὰ περιγράψω.

Ἐκαστος ἐξ ἡμῶν θεβαίως παρέστη πρό-
τινος λυπηρᾶς εἰκόνας οἰκογενειακοῦ θίου
ἢ θὰ ἠκουσεν ἴσως ὅτι ἡ δεῖνα ἢ τὰδε Κυ-
ρία κατέπεσε λιπτόθυμος. Ἡ πρόσκαιρος δ'
αὕτη ἀπώλεια τῶν αἰσθητηρίων τοῦ ἀνθρώ-
που κοινῶς μὲν καλουμένη λιποθυμία οὐδὲν
ἕτερον εἶνε ἢ ὁ ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς τῆς
ἀρχαιότητος ψυχολόγου Καρτεσίου καλου-
μενος λήθαργος· ὁ δίκην νεφέλης καλύπτων
τὰ κέντρα τοῦ ἐγκεφάλου ὅπου ἐδράζει ἡ
ψυχὴ τοῦ Καρτεσίου. Κατὰ Γαληνὸν δὲ εἶ-
νε πίεσις τοῦ φρενικοῦ νεύρου διακλαδίζο-
μένου ἐπὶ τοῦ διαφράγματος, ἐφ' οὗ ἐπρεσ-
βεύετο ἡ ἕδρα τῆς ψυχῆς.

Τὸ θέβαιον ὁμοῦς εἶναι κατὰ τὸν μέγαν
νευρολόγιον Charcot ἀναγνώσαντα περισπού-
δαστον φρενολογικὴν μελέτην ἐν τῇ Ἰατρι-

κῆ τῶν Παρισίων Ἀκαδημίᾳ ἐν ἔτει 1882,
ἔτι ἡ λιπτόθυμος αὕτη κατάστασις, ἣν λή-
θαργον ἀπεκάλεσαν, οὐδὲν ἕτερον εἶνε ἢ
βαθὺς ὕπνος προσελθὼν ἐξ ἀπλῆς ἐντυ-
πώσεως ἀντικειμένου τινὸς ἢ Ὑπνωτισμοῦ.

Ἐὰν ὁ χῶρος ἐπέτρεπεν ἡμῖν, εὐχαρί-
στως ἠθέλομεν ἐκτυλίξει τὴν φυσιολογικὴν
κατάστασιν τοῦ ἐγκεφάλου ἐν καταστάσει
ὑπνου (σχετιζομένου μετὰ τῆς ἀνὰ χεῖρας
μελέτης ἡμῶν) κατὰ τὰ πειράματα τοῦ πε-
ριφανοῦς ἀγγλοῦ φρενολόγου (Durham)
ὅστις οὐ μόνον τὴν καθολικὴν ἀναιμίαν
ἀπέδειξεν, ἀλλὰ καὶ τὴν σχετικὴν μείωσιν
τοῦ βάρους τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐν
ὥρᾳ ὑπνου, διὰ συσπάσεως μυϊκῆς ἅμα δὲ
καὶ νευρικῆς προκαλουμένης, ἐν εἰδει ἐλα-
φρᾶς καταληψίας, ἣτις κατὰ τοῦτο δια-
φέρει τοῦ λήθαργοι, ὅτι πλὴν τῆς καθο-
λικῆς τοῦ σώματος ἀναισθησίας, ἣτις ἐπι-
κυροῦται διὰ παρακεντήσεως θελόνης, καὶ
ἐγγχειρήσεις ἢ τοκετοὺς δυνάμεθα νὰ ἐκτε-
λέσωμεν ἐν παντελεῖ ἀναισθησίᾳ.

(Ἐπεται συνέχεια)

Σμύρνη

ΜΑΡΙΝΟΣ ΚΟΥΤΟΥΒΑΛΗΣ Ἰατρός

Ἐ' ΤΟΝ ΑΝΕΜΟΜΥΛΟ

ΤΟΥ

ΚΟΥΚΛΟΥΤΖΑ

Ὁ χρόνος ποῦ τὴ λήθη του ὅπου
περάσ' ἀφίνει
καὶ στῆς καρδιαῖς παρηγοριᾶ κι' ἐλπίδα
μ' αὐτὴ δίνει
σ' ἐσέ τὴν ἔριξε βαρειά !

Καὶ τώρα στέκεις ἔρημος γυμνὸς
καὶ ὀϊμασμένους
καὶ μὲς τὸ κούφρο σου κορμὶ φανάζει
φωλιασμένους

ὁ Γκιώνης, τ' ἄχαρο πουλί !

ΣΜΥΡΝΗ

Ὀδυσσεύς Ε. Χριστοδούλου.

* Περὶ ὧν αὐτοπίτης μάρτυς ὁ πολὺς κ. Δ. Βαρθουλιώτης τὶ ἐν
τῷ σπουδαστηρίῳ μου λαβόντα χώραν μετὰ θαυμασμοῦ διὰ μα-
κρῶν ἐπραγματεῦθ' ἐν τῷ Ἡμερολόγιῳ τοῦ κ. Κ. Σκόκου.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΖΑΠΛΟΥΤΟΙ & ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΛΙΜΟΤΤΟΝΤΕΣ

Γ'

Ἀνεκάθεν ἐκείνοι τῶν καλλιτεχνῶν ἠὲδοκίμησαν καὶ ἐν εὐδαιμονίᾳ τὸν βίον διήγαγον, οἵτινες ἐζήσαν εἰς κέντρα ἔνθα ὁ Πακτωλὸς ῥεεῖ ἀκράτητος, οἵτινες ἐκολάκυσαν τὰ κατὰ τόπους ἔθιμα καὶ τὰς ἐφημέρους ὁρέξεις τῶν ἀτόμων ἢ οἵτινες ἠτύχησαν νὰ περιστοιχισθῶσιν ὑπὸ εὐπατριδῶν διηνεκῶς ὑποστηρίζοντων αὐτοὺς. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν ὑπάγεται ὁ μέγας ζωγράφος Πέτρος Παῦλος Ροῦμπενς, ὅστις ἤκμασε περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΖ'. ἑκατονταετηρίδος καὶ κατέστη περιώνυμος διὰ τὴν μυθώδη πολυτέλειάν του. « Πᾶς ξένος ἐπισκεπτόμενος τὴν Ἀμβέρσαν, γράφει ἢ Leconte, εἴτε χάριν τῶν ἐμπορικῶν αὐτοῦ συμπερὸντων εἴτε χάριν ἐπιστημονικῶν μελετῶν, δὲν ἀπηξίου νὰ ἐφοδιασθῇ διὰ συστατικῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ζωγράφον, οὗ τὸ ὄνομα καὶ αἱ μετὰ ὑψηλῶν προσώπων σχέσεις του, ἔμελλον νὰ τὸν διευκολύνωσιν εἰς τὰς ἀναζητήσεις του. Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὸν καλλιτέχνην εἰσήγατο ἐντὸς εὐρέος κήπου καὶ διὰ καλλιμαρμάρων στοῶν, κεκοσμημένων ἀγάλματων καὶ τοιχογραφιῶν ὠδηγεῖτο ὑπὸ λόχου ὑπηρετῶν εἰς μεγάλην αἴθουσαν, ἧς ἢ ἐκ μέλανος μαρμάρου καπνοδόχος, αἱ δρύϊναι σκευοθήκαι, οἱ Περσικοὶ τάπητες καὶ πολυτίμοι τινες εἰκόνες προέδιδον τὸν πολυδάπανον τοῦ ἰδιοκτῆτου βίον. Ἐκεῖθεν ὁ ἐπισκεπτής ὠδηγεῖτο εἰς θάλαμον λαμπρῶς πεφωταγωγημένον· ἐκεῖ ἔκειτο τὸ ἐργαστήριον τοῦ ζωγράφου, ὅπου ἐξῆλθον τόσαι εἰκόνες περικοσμοῦσαι τῶν ἡγεμόνων πλουσίας ἀλλάς. Ἐκεῖ, ἀνὴρ τις περιφέρεται κρατῶν χρωστήρα καὶ ἐκτοξεύων κατὰ διαλείμματα φράσιν τινὰ εἰς τὸν γραμ-

ματέα του ἢ εἰς τὴν εἰκόνα του καμμίαν πενιά. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι ὁ ἐπίσημος πρεσβευτὴς τῆς Βασιλείας τῆς Φλάνδρας, ὁ φίλος τῶν Βασιλέων τῆς Ἰσπανίας καὶ Ἀγγλίας ὁ ζωγράφος τῆς βασιλομήτορος τῆς Γαλλίας, ὁ Ροῦμπενς. Ὅταν ὁ ἐπισκεπτής ἐν πλησίον, ὁ καλλιτέχνης τῷ εὐχεται τὸ « ὡς εὐ παρέστης » καὶ ἔπειτα ἐξακολουθεῖ νὰ ζωγραφίζῃ, ὑπαγορεύῃ καὶ ἀκροᾷται τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Τακίτου, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ παύσῃται διαλεγόμενος μετὰ τοῦ ξένου του. Ἐπὶ τέλους ἀποθέτει τὸν χρωστήρα, καὶ ὀδηγεῖ αὐτὸν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συλλογῶν, αἵτινες περικλείονται ἐντὸς μεγάλης στρογγύλης σκευοθήκης φωτισομένης ἀνωθεν ὡς τὸ Πάνθειον τῆς Ρώμης καὶ συνίστανται εἰς πολυτίμους λίθους, ἀγάλματα καὶ ἀγγεῖα, ἅτινα μετὰ μακρὰς ἀναζητήσεις ἀπεκρίμωσεν οὗτος ἐξ Ἰταλίας. Παραπλεύρως ἔκειτο ἡ Βιβλιοθήκη σπανίων βιβλίων μεστὴ καὶ ἀπώτερόν πως πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τὸ ἐργαστήριον τῶν μαθητῶν τοῦ Ροῦμπενς. Ἐκεῖ ὑπῆρχον καὶ σταυλοὶ ζῶων ὧν ὁ ζωγράφος ἐμελέτα τὰς κινήσεις χωρὶς νὰ ἐξερχῆται.

« Ὁ Ροῦμπενς πλὴν τῆς οἰκίας ταύτης εἶχεν ἑτέρας ἐπτὰ, πρὸς δὲ καὶ ἱκανὰς ἐπαύλεις, ἐν αἷς ἐξεῖχεν ὁ πύργος τοῦ Στήν περιλαμβάνων λαμπρότατα τοπεία, δάση, ἔλη, λίμνας. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἥτο τοσοῦτον πολυάνθρωπος, ὥστε ὁ δοῦξ τῆς Βραγάντης, ὅστις εἶχέ ποτε προσκαλέσει αὐτὸν εἰς Βίλλα Βιτσιόζα, φοβηθεὶς τὰς δαπάνας μιᾶς τοιαύτης φιλοξενίας πέμπει ἀπεσταλμένον ἵνα τὸν σταματήσῃ καθ' ὁδὸν καὶ τῷ προσενέγκῃ 1000 φρ. δῶρον. Ἄλλ' ὁ γενναῖος ζωγράφος ἀπέρριψεν αὐτὸ καὶ ἀπήνησεν « ἔτι δὲν προτιθέτω νὰ ζωγραφίσῃ, ἀλλὰ νὰ διασκεδάσῃ, ἐπὶ τινὰς στιγμὰς εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ δουκός, ἐφ' ᾧ καὶ ἐκδομίσῃ δι' ἕξ ὁδὰ του 10 ἑκατ. φράγκων! »
Κυθωνία Δ. Βογαζιανός

ΜΙΑ ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΠΟΚΡΗΑΤΙΚΗ ΣΚΟΡΔΑΛΙΑ

Ἐγὼ κί' ὁ Μιχαὴλ Σπανὸς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ παχύτατα μουςιάκια του τὰ ὁποῖα ποικιλοτρόπως ἐπλασιοῦντο κατὰ πᾶσαν γεῦσιν του καὶ εἰς λουτρόν ἀναπόφρευκτον ὑπεβάλλοντο μεθ' ὄλην τὴν κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος λειψυδρίαν, εἰμεθα διδάσκαλοι μιᾶς Κοινότητος, ἧς οἱ ταγοὶ πελώριοι **Τσορπατζῆδες** δύο μόνον πράγματα πανευλαβῶς ἐλάτρευον: τὰς σπονδὰς πρὸς τὸν Θεὸν **Βάχχον** καὶ τὸ Κοινοτικὸν ταταμεῖον, τὸ ὁποῖον μεθ' ὄλην τὴν ἀδυναμίαν καὶ καχεξίαν του, κατὰ κανόνα τοῦ τυφλοῦ Ἑρωτος, τοῖς ἤτο ἢ πολυτίμητος ἐρωμένη.

Συννοτὰ τοῖς κοινοτικοῖς κανόσι ὁ πλέον προγιάτωρ ἐξ αὐτῶν ὁ διὰ τῆς πλαυτέρας ζώνης του ἐπιβλητικώτερος ἀντεπροσώπευε καὶ τὴν Πνευματικὴν τοῦ τόπου Ἀρχὴν καὶ κατὰ τὸ " Ἀδὸς ἔφα " καὶ κλειδοκράτωρ καὶ τηρητὴς τοῦ Ταμεῖου ἐγένετο.

«Κῆτος γὰρ οὗτος μεγίστους βροχθίλειν δυνάμενος ἰχθύς.»

Διηνόσαμεν χάριτι θεῖα καὶ δι' εὐχῶν τοῦ πλέον προγιάτορος **Τσορπατζῆ**, Ἐντιμοτάτου προζήτου, Ἐξοχοτάτου Ἐφόρου καὶ Εἰδικοῦ Ταμῖου καὶ τηρητοῦ πάντων τῶν τῆς ἀφορίας θεσμῶν, τὸ ἀπὸ τὰς Ἀρχαῖς τοῦ Σχολικοῦ ἔτους μέχρις Ἰανουαρίου διάστημα ἐν μόχθοις, κόποις, παγετοῖς, νηστεία καὶ συνεπῶς καὶ ἀγρυπνία χωρὶς νὰ τύχωμεν οὐδεμιᾶς εὐδοκίας τοῦ Ἐντιμοτάτου Ταμῖου.

Εἶπε ἀληθῆς ὅτι πλειστάκις ὑπεβάλαμεν εἰς τὴν προγαστορικὴν Ἐξοχότητά του τὰ παράπονά μας ὑπενθυμίσαντες αὐτῇ τὸ νηστικὴ ἀρκοῦδα δὲν χορεύει ὅτι χωλαίνοντος τοῦ στομάχου τῶν διδασκάλων, χωλαίνει ἢ ἐκπαίδευσις, ἀλλ' ὁ Ταμίας - - ἐγένετο Ἱερεμίας θρηγῶν καὶ ὀλοφυρόμενος καὶ προφασίζόμενος προφάσεις ἐν - - - (ἀν-ουοῖαις)

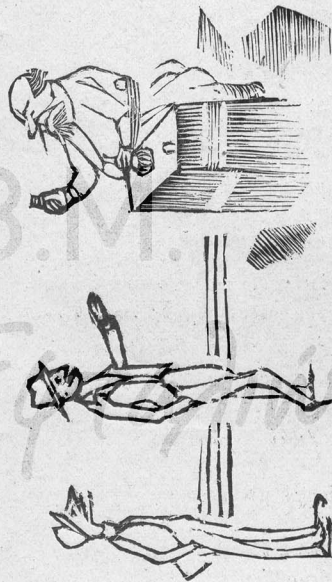
Ἐνθυμοῦμαι τότε πῶς ἐκλίναμεν ἐνώπιόν του συνηρημένον οὕτως εἰπεῖν τὸ ῥῆμα πεινάω τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν Σου-

ρὴν πᾶς διδάσκαλος κλίνει ἀσυναίρετον.

Ὁ Ταμίας ὅμως εἰς τοιαύτας κλίσεις δὲν ἐκάμπτετο. Πάντοτε δὲ εὐμένως φερόμενος μᾶς προσέφερε ῥακὴν.

—Μὰ - - - εἰλόμησα νὰ τῷ παρατηρήσω πολλάκις, δὲν στεροῦμεθα ὀρέξεως . . .

—Πῆτε ἓνα παιδιά μου, ἀλήντα κινῶν τὴν κεφαλὴν τὴν τοιαύτην λογικὴν ἐμ-

Πῆτε ἓνα παιδιά μου!

περιέχουσαν θωπεύων τὴν γενειάδα του πρὸς τῆς ὁποίας ἠρωροδοῦντο ὀργίλαι αἱ τρίχες τοῦ μύστακος τοῦ συναδέλφου Σπανοῦ.

Ἐδοκιμαζόμεθα ἐπὶ τόσον, εἰς δὲ τὰς πρὸς τοὺς ἀρμοδίους ἐγγράφως γενομένης παραστάσεις μας ἐλαμβάνομεν εἰς ἀπάντησιν καὶ ἀπελπισίαν τὰ ἐξῆς στεροδτυπα . « Σᾶς συνιστῶμεν ἐφεκτικότητα μετριοπάθειαν, Ὑ - - - πομονήν ! ! »

«Κεκορσεμένοι στόμαχοι
κενοὺς θὰ νουθετώσι . »

ὀρωόμενος ἐκράνθαζον ὅτε ὄλιπον τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τινος ἱστορικῆς δι'

ἐμὲ καταστάσης ἐπιστολῆς βλέπω καὶ ὑπερόγραφον.

Υ. Γ. Ἐίπατε τῷ κ. ταμῖα νὰ εἰσπράξῃ καὶ ἀποστείλῃ τὴν κεκανονισμέ --- νην.

Ὀλίγον ἔλειψε νὰ μᾶς ἔλθῃ κόλπος.

Ἐκρεμάσαμεν τὰς χεῖρας, εἶδεν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον καὶ μὲ μὴ καλὴ νύκτα ἐχωρίσθημεν ἵνα --- ἐν ἀγρυπνίᾳ λατρεύσωμεν τὴν θεότητα τοῦ Αἰόλου ὑπὲρ τῆς τεταλαιπωρημένης γαστροῦς μας τῆς ἐπὶ τοσοῦτον καιρὸν μουσουρογούσης τὴν Grand Via.

Ἐκκλίναμεν τὰς κεφαλὰς μας καὶ δάκρυσι καὶ πείνῃ ἐκοσμήσαμεν τὰς ἡμετέρας στρωμνάς, ὅτε ἤκούσαμεν κροουμένην τὴν θύραν τοῦ οἰκήματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἐλάμβανεν εἰς τὸ τέλος καὶ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν «μας» ἐὰν θὰ εἴχομεν πληρώσῃ τοῦλάχιστον ἐνὸς μηνὸς ἐνοίκιον.

Δὲν εἶχαμεν δυνάμεις σωματικὰς πλέον νὰ τρέξωμεν ν' ἀνοίξωμεν.

Μὲ φωνὴν ἡμίτονον καὶ οἱ δύο ἤρωτήσαμεν.

— Ποῦς εἶνε;

— Ἀνοίξατε. Ἐγὼ ὁ Χατζανδρωνῆς ὁ κανδηλανάπτης.

Ἴδὸν ἔν "φῶς" ἐπὶ τέλους παρηγορίας εἰς ἔν τοσοῦτον σκότος.

— Ἐχεις ἐπάνω σου κανένα κηρί; τὴν ἡρώτησα.

— Βρὲ ἀδερφέ ἀνοίξατε τὴν θὰ τὸ κάμητε τὸ κηρί;

Κατεβαίνομεν καὶ οἱ δύο ψαύοντες δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς τὰ θεοσκότεινα μὲ καταβάσεις ἀσυντάκτους φρονικὰ, ἀφ' οὗ ὁ κ. Καταβαίνης ἐν τῷ συντακτικῷ του οὐδὲν σχετικὸν ἀνέφερε περὶ διατροφῆς καὶ μισθοδοσιῶν διδασκάλων.

— Οἴμοι! σκότος ψηλαφητὸν ἐκραύγαζεν ὁ Σπανός. Τῶν ἔσω γὰρ σκοτασμῶν δοθέντων μύριοι ἐξωτερικοὶ ἔπονται.

Μετὰ μωρίας πρὸς τοῦτοις ψηλαφήσεις καὶ ἀναψηλαφήσεις ἐπὶ τῆς κλειδωνιάς εἰσηγάγομεν τὸν Μέγαν Ἐκκλησιάρχην τῆς Κοινότητος Χατζανδρωνῆν εἰς τὴν θεοσκότεινῃ φωλεάν μας.

— Μὰ οὔτε πετρέλαιον ἔχετε ἀδερφέ;

— Ἀφ' οὗ ἐστερηθήμεν οἴκτου καὶ ἐλέου. ---

Καὶ σιηρίζοντες ἐπὶ τῶν βραχιόνων

Οἴμοι! σκότος ψηλαφητὸν

μας τὸν μεθ' ὄλον τὸν φωτεινὸν τίτλον του συσκοτισθέντα ἄνδρα, ἀνεβημεν τὴν βουγμοῖς καὶ τριγμοῖς διαμαρτυρομένην κλίμακα τοῦ ἀνευ κτητικῆς ἀντωνυμίας οἰκήματος.

— Ὁ Ἄδης φίλοι μου προτιμότερος εἶνε μὰ τὴν ἀλήθεια! εἶπεν ὁ Χατζανδρωνῆς πικρανθεῖς.

— Καὶ ποῦ νὰ ἡσθάνεσο τὴν διαμαρτυρίαν τῆς μώλωφι καταστίκτου γαστροῦς μας φωτεινότητε Χατζανδρωνῆ!

— Τέλος πάντων, ἐξηκολούθησε, ὁ κύριος Θεοχάρης ὁ --- ὁ --- ὁ καὶ μᾶς ἀράδιασεν ὄλους τοὺς τίτλους, ἄσους δύναται ν' ἀποκτήσῃ ἓνας ἰσόβιος Κοινοτικὸς πρόκριτος, ὅστις πάντοτε ἐλέω Θεοῦ ἀηλεέστατος τοῖς ὑποτιμμένοις καθίσταται, ὅλος ἐμπιστευτικῶς μοι ἀνέθεσε νὰ σᾶς προτείνω τὰ ἑξῆς.

Ἴνα εὐκολωνθῇ ἡ θέσις σας καὶ μέσον αὐτοῦ ἔχητε καὶ τὴν εὐνοίαν τῆς Μητροπολιτικῆς Ἀρχῆς, καθόσον γνωρίζετε εἶνε πρόσωπον ἰσχυρόν, κατ' ἀρχὰς θὰ τῷ χαρίσετε ἐκ τοῦ ἔχειν λαμβάνειν σας πέντε λίρας ὡς ἐλάχιστον δῶρον. Θὰ ψωρίζετε ἀπὸ τὸ μπακάλικό του, θὰ τὸ ρακίζητε πάντοτε μαζῆ. ---

— Βρὲ ἀδερφέ, εἶπεν ὁ Σπανός τί εἶν' αὐτά, αὐτὸς συντάσσει προικοσύμφωνο!

— Μὰ γιατί νὰ μὴ φέρῃ καὶ τὸν τίτλον τοῦ Συμβολαιογράφου ἀφ' οὗ δὲν θὰ εἶνε δυνατόν νὰ κατωργηθῶσι τὰ Ὀφφικιά του εἶπον ἐγώ.

— Μὰ πέντε λίραι Χ' Ἄνδρωνῆ εἶνε. .

— Ὁχ ἀδερφέ! Δώσατέ του τὰ μισά.

— Μὰ ἂν θὰ δεχθῇ τὰ μισὰ τῶν πέντε!

προσέθεσα πάλιν.

— Διὰ τῆς μεθόδου τῶν τριῶν μας ἐπιτυγχάνεται ἡ μέθοδος τῶν πέντε. Νέος ἐπιστημονικὸς ὄρος! Ἐκράδασεν ὁ Σπανός.

— Μαζῆ μ' ὄλα αὐτὰ ὁ κ. Θεοχάρης, προσέθηκεν ὁ Χατζηανδρωνῆς, ἀρχαίῳ πατροπαράδοτῳ ἐθίμῳ στοιχῶν Σᾶς παπροσκαλεῖ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν τῆς τυροφάγου εἰς γεῦμα.

— Μέγα του τὸ ἔλεος! συνεπλήρωσα ἐγώ.

Οἱ ἀντιθετοὶ διάλογοι ἐλάβανον χώραν πάντοτε εἰς τὰ σκοτεινά, ὁ δὲ Χατζηανδρωνῆς, ἄνθρωπος τῶν φῶτων καὶ τῶν πολυελαίων σπλαγγισθεὶς ἐπὶ ταῖς ἐμαῖς χαλεπαῖς ἐν περιβάλλοντι κακώσεσιν ἐθεώρησε καλὸν νὰ μᾶς παραλάβῃ εἰς τὸ κελλῖον του, ὅπερ καὶ φωτεινὸν καὶ εὐπρεπὲς ἐν κλασικῇ ἐκ βακαλιάρου σκορδαλέα σκορδαλιᾷ θὰ παρεῖχεν ἡμῖν γεῦμα.

Καὶ ἤρχισαμεν διὰ τῆς μεθόδου τῶν τριῶν τὰς καταβάσεις μας καὶ τὴν πρὸς τὸ πλήρες γαστρικῆς ἀναπαύσεως κελλῖον ἄγουσαν ὁδὸν τὴν πλήρη ἐλπίδων, καὶ σκορδαλικῶν ὀνείρων.

— Ὑπάρχουσιν εὐτυχῶς εὐγενεῖς ψυχαὶ ἐν τῷ κόσμῳ, εἶπεν ὁ Σπανός, τῶν ὀπιῶν ἢ καλωσύνη τάσσει τὰς ἀπομάχους γαστέρας τῶν ἐγκαταλελειμμένων τῶν Μουσῶν ἐργατῶν ἐν τόπῳ φωτεινῷ πλήρει κνίσση καὶ βλωμοῖς!

— Σκορδαλέα Σκορδαλιᾷ! Ὁρεκτικωτάτη κλητικὴ πῶσις, διελογιζόμενη καθ' ὁδόν, καὶ πρώτης κλ(ή)σεως ὄνομα οὐσιαστικώτατον!

Εἰσήλθομεν κοπιῶντες ἐν τῷ ἱστορικῷ κελλειῷ. Ἐδῶ φῶτα, ἐκεῖ φῶτα. . . .

Μεταβαίνω εἰς τὸ ἐρμάριον - - - ἀλλὰ σκορδαλιᾷ δὲν φαίνεται.

— ὦ μεταβολὴ τῶν τεχνολογικῶν ὄρων! Ἀφρημένον Οὐσιαστικὸν φίλτατε Χατζῆ Ἀνδρωνῆ.

— Ἀμα καὶ σεῖς οἱ δασκάλοι πάντα σχολαστικοὶ εἴσασθε!

— Κακὸς κάκιστος ὀωνὸς Χατζηανδρωνῆ!

— Τώρα τὴν φέρω! Ὑπομονή!

Καὶ ὁ Χανζῆ Ἀνδρωνῆς ἀνεχώρησεν.

Ἐυεῖγαμεν μόνοι.

Ὁ Σπανὸς ἐξήγαγε χάστιν καὶ ἔγρα-

φε.

— Τί γράφεις ἀδελφέ; τῷ ἐρωτῶ.

— Ποῖμα!

— ὦ! καὶ εὐρίσκεις τὰ νήματα τῆς ιδέας;

— Ἐχω τὰ ἡνία τῆς πείνης καὶ εἶνε ἀρκετὸν.

Ἄκουσον λοιπὸν πεξὲ συνάδελφε!

Καὶ ἐγεροθεὶς ἤρχισε νὰ ἀπαγγέλλῃ.

Σ' τὴν Ἀποκορῆ

Ὅταν ἠερόσουν ἄλλοτε μ' ἀρνὰ καὶ κριταῖφια

Τσελλὰ ἐπανηρόριζαν καὶ ἄδηλα καὶ κρύφια.

Ἦδη καὶ φιλοσοφικῶς σ' εὐρίσκω ἀποκορῆ

Νὰ πῆις, νὰ ζεοταῖφαις μέσα σ' τὴν ἱστορία.

— Τὰ συγκαρητήριά μου φίλε Σπανέ. Εἶσθε τῇ ἀληθείᾳ ποιητής!

— Καὶ πευνασμένος!

— Βέβαια! Ἄλλ' ὁ Χατζηανδρωνῆς ἀργεῖ!

— Σημεῖον ὅτι ἡ εὐτυχία πάντοτε βραδύνει.

— Ἀκούω βηματισμοὺς αὐτὸς θὰ εἶνε!

— Αὐτὸς βέβαια καὶ κατευθύνει τὰ βήματά του πρὸς ἔργον ἀγαθόν.

Ἄλλ' ὁ μεσσίας μας ἐπεφάνη μὲ κενὰς τὰς χεῖρας.

— Δυστυχεῖς ἄνθρωποι. Κενὰ ἐμελέτησαν οἱ ἀλιθῆροι. Ἡ Σκορδαλιᾷ συνηρόθη καὶ ἀνηρόθη!

— Αἶ!

— Αἶ!, Ἐκπληκτοὶ καὶ οἱ δύο ἐκράξαμεν.

— Περνοῦσα ἀπὸ τοῦ Ἐφόρου Μπελεργῆ,

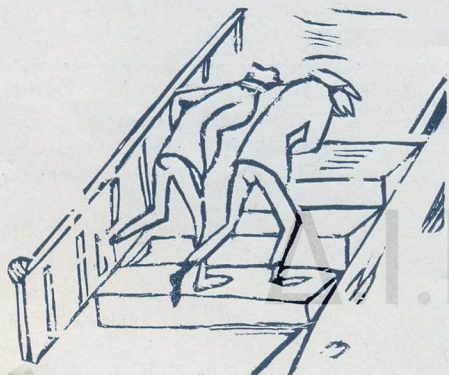

Τὴν ἔβαλαν στὸ χέρι

στὸ σπῆτι του μπροστά ἦσαν ὅλοι συναγμένοι. Ἐπιγαίαναν ν' ἀποκηρέβουν. Ἄμα μ' εἶδαν μὲ τὴν σκορδαλιὰν χωρὶς καὶ νὰ κάμουν πολλές διατυπώσεις τὴν ἔβαλαν σ' τὸ χέρι, διότι δύο ἐξ αὐτῶν ὁ Τσανακογλύφτης καὶ ὁ Μαλάκας δὲν καταλύουν κρεῖα τὴν τυρινὴν ἐβδομάδα, τὶ νὰ σᾶς κάμω! Αὐτοὶ ἀδέρφια μου εἶνε **τσορπατζῆδες !!**

— Ὡστε μόνον μὲ τὴν ἀνάμνησιν θὰ μείνωμεν;

— Ναι τῆς Σκορδαλέας Σκορδαλιάς, ἢν ἀποκαλῶ κλασικὴν!

Κλίνοντες τὰ γόνατα καὶ τὸ ῥῆμα πεινάω—

Μετὰ δύο λεπτά ἀνεβαίνομεν τὴν διαμαρτυρομένην κλίμακά μας(;) οἱ δύο ὀρθόδοξοι διδάσκαλοι κλίνοντες τὰ γόνατα, πιέζοντες τὴν κοιλίαν, καὶ τὸ ῥῆμα πεινάω—

Ἀναμνησκόμενοι δὲ τῆς κλασικῆς σκορδαλιάς, ἥτις τοσοῦτον σκληρὰ μᾶς ἐγένετο ἐρωμένη ὥστε νὰ μᾶς ὑστερήσῃ καὶ αὐτῆς τῆς κνίσσης τῆς χάρις εἰς τὴν μὴ κατάλυσιν κρεάτων τῶν δύο διδασκαλοφάγων Ἐφόρων, ἐπανεπέσαμεν εἰς τὰς στρωμνὰς μας καὶ ἐν ἀποχῇ βρωμάτων χάρις εἰς τοὺς τῆς Κοινότητος προστάτας τῶν Μουσῶν ἐδικαιώσαμεν πληρέστατα τὸ ὀνοματῆς Ἐποῆς

Ἄπο—κρεῖα—

Ἄπο κρηά.

Κυθωνία

Αὐγερινός

Η ΜΗΤΡΙΚΗ ΣΤΟΡΓΗ

Ἐπὶ τῷ ποιήματι τοῦ Ὁρφείου

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς μεγαλειτέρας θλίψεως καὶ ὀδύνης τίνα λόγον ἐκφέρομεν ὡς

ἀνακούφισιν αὐτῶν - - - τί ἄλλο. εἰμὴ τὸ ἱερὸν καὶ προσφιλὲς ὄνομα τῆς Μητρὸς.

« **Μητέρα** » φωνάζομεν, ὁπότε ὁ πόνος συσπᾶ τὰ χεῖλη μας, ἢ ἡ ἠθικὴ ὀδύνη πιέζει τὴν καρδίαν μας

Καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐσχάτου τῶν κακούργων τοῦ ἐπὶ τῆς λαιμητόμου πληρώνοντος σειρὰν φρικωδῶν κακουργημάτων ἡ ὑστάτη λέξις ἐν εἰδει προσευχῆς εἶνε τὸ ὄνομα τῆς γεννησάσης αὐτόν: « **Μάννα μου** »! ἐκφέρουσι τὰ χεῖλη του, τὰ μέχρι τοῦδε ἁρὸς καὶ βλασφημίας ἐκφέροντα ἢ τελευταία σκέψις του φέρεται πρὸς « **Ἐκεῖνην** » καὶ δικαίως, διότι θὰ ἠγαπήθητε ὑπὸ πατρός, ὑπὸ τέκνων ἀδελφῶν, συζύγων καὶ φίλων - - - Ποτὲ ὅμως - - ὄχι ποτὲ - - δὲν ἠγαπήθητε, οὐδὲ θέλετε ἀγαπηθῆναι τόσο, ὅσον ὑπὸ τῆς Μητρὸς ὑμῶν.

Διότι τίποτε δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὅσον εἶνε ἡ ἀγάπη τῆς μητρὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἡ φωνὴ τῆς καρδίας μας τὸ ἱερὸν τῆς ὀνομα προσκαλεῖ ὡς βοηθόν, ὁπότε μᾶς περικυκλώνουσιν ἢ ἡ ὀδύνη τῆς ψυχῆς ἢ ὁ σωματικὸς πόνος.

Ἡ καρδία τῆς μητρὸς εἶνε πηγὴ ἀφοσιώσεως διὰ τὰ τέκνα τῆς, τὸ πᾶν λησιμονεῖ, τὸ πᾶν παραβλέπει, ἄρκει αὐτὰ μόνον ν' εὐτυχῶσι, μετὰ πόσης χαρᾶς παρακολοῦθει τὴν ἀνάπτυξιν των βλέπουσα τὸ νήπιον, τὸ ὁποῖον ἐξέθρεψε διὰ τοῦ γάλακτός τῆς γενόμενον σιβαρὸν νεανίαν, ἢ σεμνὴν νεάνιδα;

Πόσα δάκρυα χαρᾶς τῆς ἀποσπᾶ ἡ νεότης των!

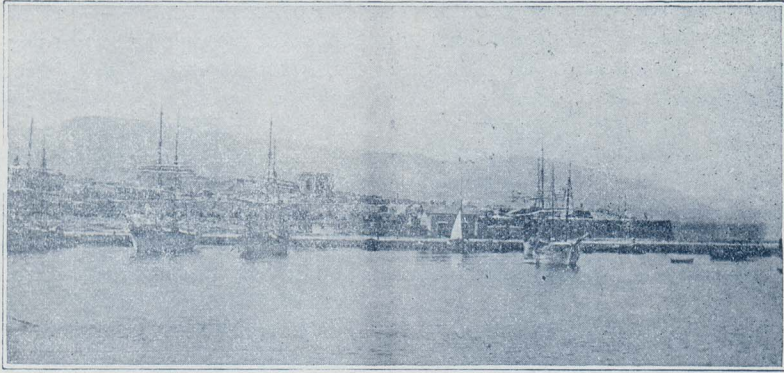
Μεθ' ὁπόσου ἐνδιαφέροντος ὀδηγεῖ τὰ κλονιζόμενα πρῶτα βήματά των καὶ μεθ' ὁποίας ἀφάτου ἡδονῆς ἤκουσε τὰ ἀσυνάρτητα ψελλίσματα;

Ἄν ἡ φύσις ἐχάρισεν εἰς τὸν ἄνδρα ἀνώτερα κοινωνικὰ καὶ σωματικὰ δικαιώματα, εἰς τὴν ἀσθενῆ γυναῖκα ἐχάρισε τὸν ἱερὸν τίτλον « **Μήτηρ** » τὸν ὁποῖον μάτην ὁ προνομοιοῦχος ἀνὴρ ἐπιζητεῖ.

Τὸ γλυκὸν ἄμα καὶ ἱερὸν καθήκον τῆς διατροφῆς τῶν τέκνων τῆς διὰ τοῦ γάλακτός τῆς εἶνε διὰ τὴν γυναῖκα τὸ πλεον ὑψηλὸν προνόμιον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναιται νὰ τῆς ἀφαιρέσῃ.

Κυθωνία

Κ^α Κ.

Ο ΛΙΜΗΝ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Τὴν προχθὲς Δευτέραν Ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τὰ Ἐκπαιδευτήρια ἡμῶν ἤγον τὴν σεμνὴν τῶν Γραμματέων πανήγυρον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Γυμνασίῳ καταλλήλως διακοσμηθέντι. Μετὰ τὴν νενομισμένην ἱεροτελεσίαν ὑπὸ τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Κυδωνιῶν Κ^{ου} Γρηγορίου, ὁ ἔλλογιμώτατος Γυμνασιάρχης Κυδωνιῶν κ. Γ. Ὀλύμπιος ἐνώπιον τοῦ ἀμερίστου ἐπιμήσεως καὶ συμπαθειῶν πολλῶν παρ' ἡμῖν ἀπολαύοντός Προξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Μαρίνου Σιγούρου, τοῦ ὑποπροξένου τῆς Γαλλίας κ. Ν. Σαπουντζόγλου, τοῦ Δημάρχου τῆς πόλεως κ. Γ. Ἀποστολάκη, πολλῶν φιλομούσων καὶ ἀρχετῶν κυριῶν κατήρξατο τοῦ ἀπαραμίλλου πανηγυρικοῦ του Λόγου, ὃν μετὰ προσοχῆς ἠκούσατο ὁ ὀλίγον μετὰ τὴν ἑναρξιν καταφθὰς φιλόμους Διοικητῆς Κυδωνιῶν Ἐξ. Χακῆ βέης.

Μετὰ ὥραϊαν εἰσαγωγὴν περὶ τῆς προσφουσῆς παραδοχῆς τῆς ἡμέρας ὡς Ἑορτῆς τῶν Γραμματέων καὶ ἔξοχον ἀνασκόπησιν τῆς Ποιήσεως ἣς τὴν Ἐὼ κατηύρασεν ὁ Ὅμηρος, εἰσῆλθεν ὁ λιγὺς ἀγορητῆς εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς πρώτης τῶν τραγωδιῶν τῆς πολυθρυλήτου τριλογίας ΟΡΕΣΤΕΙΑΣ, τοῦ τελειοτάτου τῶν δραματικῶν ἔργων τοῦ Ἀθηναίου ποιητοῦ Αἰσχύλου, ὅστις ὑπῆρξεν ἀναμφισβητήτως ὁ μέγας πατήρ καὶ διδάσκαλος τῆς ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ, ἣ ὡς λέγει χαριέντως ὁ Ἀριστοφάνης:

«Ὁ πρότος ἐκ τῶν Ἑλλήνων πηροῦσα: ὄμματα σεμνὰ καὶ κομῆσας τραγικὴν λῆρον.»

Ὁ καλλιπέστατος λόγος τοῦ κ. Ὀλυμπίου περιεῖγεν ἔξοχα σημεῖα ποιητικῆς ἐξάρσεως μετὰ βάνους ἐννοιῶν, ἐνῶ εἰκόνας παραστατικώταται παρήλαννον νοερῶς πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἀπὸ τῶν χειλέων του ἀνηρητημένων ἀκροατῶν οἴτινες ὄντως πνευματικὴν ἀμβροσίαν ἠγῆλου ἐπὶ ὥραν καὶ τέταρτον χωρὶς οὐδὲ τὸ παράπαν νὰ ἀίσθανθῶσι κάματόν τινα.

Αἱ περὶ τοῦ Σαίξπηρ βαθυγνώμονες κρίσεις τοῦ δεινοῦ ῥήτορος, οἱ τῆς Κασσάνδρας προφητικοὶ λόγοι κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος εἰς Ἄργος ἐπάνοδον καὶ πολλὰ ἄλλα τοσοῦτον γραφικῶς καὶ αἰσθητικῶς διευτυπώθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὀλυμπίου ὥστε πολλῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑγράνθησαν, οὐδενὸς δὲ καρδία παρέμεινεν ἀδιάφορος πρὸ μιᾶς ἀληθῆς βασιλικῆς Τραγωδίας τοῦ πατρὸς τῆς δραματικῆς ποιήσεως τοῦ βασιλέως τῶν Τραγωδιῶν.

Ὁ ὑπὸ πάσας τὰς ἐπόψεις ἔξοχος οὗτος Λόγος δημοσιευόμενος ἀναμφηρίστως πνευματικὸν ἐντρούφημα θέλει ἀποτελέσει.

Ἡ Ἐλαιοαγορά μας ἐξακολουθεῖ ζωηρά, τῶν ἀγοραστῶν προσφερόντων μέχρι τῶν 64 γρ. τετραχ. τὸ λαγῆνι εἰσκαλὰς ποιότητος, ἀποδοτέον δὲ τοῦτο εἰς τὴν συνεχῆ ζήτησιν τῆς Εὐρώπης ἥτις πληρώνει ἀνέτως 130—135 φράγκα τὰ

100 Κλ. με βαρέλλια δωρεάν. Δὲν ἔφθασαν ἔτι ὀριστικά πληροφορία διευκρινίζουσαι τὰς αἰτίας τῆς ζωηρότητος ταύτης, ὡς ὑποθέτομεν ὅμως τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς ποιότητος τῶν Ἰσπανικῶν ἐλαίων καθότι εἰς τὰ κατώτερα ἔλαια δὲν παρατηρεῖται μεγάλη ζήτησις.

Κατ' ἀντίστροφον λόγον πρὸς τὴν ἐλαιοαγορὰν ὑπάρχει μεγάλη νάρκωσις τῆς ἀγορᾶς μας ὡς πρὸς τὸ οικονομικὸν μέρος καὶ τὸ τοιοῦτον ἀποδοτέον εἰς τὰς καθημερινῶς δυστυχῶς σημειουμένας ἐν τῇ πόλει μας ἀναστολὰς τῶν πληρωμῶν διαφόρων ἐμπόρων καὶ ἰδίᾳ τῆς Βυρσοδεψικῆς Συντεχνίας. Ἡ ἴδρυσις τῆς Τραπέζης Μυτιλήνης δὲν τυγχάνει πάντῃ ἀμέτοχος τῆς οἰκτρᾶς ταύτης οικονομικῆς καταστάσεως. Ἡ παροχὴ δὴλον ὅτι πολυπληθῶν πιστώσεων οὐχὶ ὡς ἔδει διεξηκριβωμένων συνεπέφερε στάσεις πληρωμῶν, εἰς ἐπίμετρον δέ, ὑπὸ τὰς κρατούσας συνθήκας, ἀπώλειαν δικαιωμάτων ἐν τῇ Τραπέζῃ Μυτιλήνης καταθετῶν καὶ λοιπῶν δικαιούχων πιστωτῶν οἵτινες βλέπουσι μὲ ἀπελπισίαν τῶν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων μειούμενα τὰ δικαιώματά των, μεθ' ὅλας τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου γνωστὰς ἐπαγγελίας τῆς κεντρικῆς Διευθύνσεως τοῦ Πιστωτικῆς τούτου Ἰδρυμάτος.

Ἐξακολουθοῦσιν ἐπιτυχῶς αἱ διαλέξεις ἐν τῷ παρ' ἡμῖν Συνδέσμῳ τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων. Οὗτο μετὰ τὴν διάλεξιν τοῦ Δημάρχου κ. Ι. Ἀποστολάκη καὶ τὰς θρησκευτικὰς διαλέξεις τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς Εὐσεβείας κ. Κατσιναβάκη, τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὁμίλησε λίαν ἐπιτυχῶς ὁ ἀξιολογώτατος τοῦ παρ' ἡμῖν Γυμνασίου Καθηγητῆς κ. Στ. Δήμιου ἐπὶ ἐνδιαφέροντος θέματος ποικιλλομένου ὑπὸ χαρισιστάτων παραδειγμάτων. Ἀπασαί αἱ ὀφέλικοι αὐταῖς διαλέξεις δέον ἀμέριστον τοῦ Κοινοῦ τὴν προσοχὴν νὰ ἐφελκύνωσι καὶ πυκνοτέρως τὰς φάλαγγας τῶν ἀκροατῶν νὰ ἀναδεικνύωσι.

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ἦγε τὰ Ὀνομαστήρια Αὐτοῦ ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν Κ^{ος} Γρηγόριος. Εἰς ἐνδειξιν τιμῆς αἱ Σχολαὶ ἤρουν, καθ' ἅπασαν δὲ τὴν ἡμέραν κατεκλύζετο ἡ Ἰ.

Μητρόπολις ὑπὸ πάσης τάξεως πολιτῶν ὅπως ἀσπασθῶσι τὴν δεξιὰν τοῦ σεβαστοῦ καὶ γεωραροῦ Α' Μητροπολίτου Κυδωνίων Κ^{ου} Γρηγορίου Ὁρολογα.

Ἡ ΤΙΜΗ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΡΟ 130 ΕΤΩΝ

Κατὰ τὴν παρουσίαν τῆς ὑπερτιμῆσεως ἐποχῆν, ἰδίᾳ δὲ τὰς Ἀπόκριμα ὅποτε ἡ τιμὴ τῶν τροφίμων φθάνει εἰς τριπλαστικὸν σημεῖον, νομίζομεν ἐπίκαιρον καὶ ἐνδιαφέρον, ἰσως δὲ καὶ παρήγορον νὰ παραθέσωμεν ὅποιαν τιμὴν εἶχον τὰ διάφορα τρόφιμα ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1781 δηλ. πρὸ 130 ἐτῶν. Σελίδες αἰκιακῶν ἐξῆδων ἀθεντικά, κατ' εὐτυχίαν συμπτῶσιν περιελθεῖσαι εἰς χεῖράς μας, διὰ γραφῆς εὐαναγνώστου καὶ μελάντης ζωηρότατα διατηρουμένης ἀναγράφουσι Γαλλιστὶ τακτικώτατα προσιωίου Σμυρναίου οἰκογενειάρχου τὰ αἰκιακὰ μῖα ἐκάστης ἡμέρας ἐξῆδον.

Ἐκ τῶν ἀναγεγραφομένων τροφίμων ἡ οἰκογένεια φαίνεται εὐπορος, ἐκ τινῶν δ' ἐνδείξεων εἰκάζεται καὶ πολυμελής— χάριν περιεργείας ἀλλὰ καὶ τῆς ἱστορίας ἀνυγράφομεν πιστῶς κατωτέρω τὰ αἰκιακὰ ἐξῆδα μῖα τῶν εὐδαιμόνων ἐκείνων ἡμερῶν πρὸς ἀντιπαράθεσιν τῶν σήμερον δυσδαιμόνων!

1781

Ἰουλίου 17	
Κρέας βόειον	παράδες 20
Δύο πέρδικες	» 15
Κρέας πρόβειον	» 10
Πόδες ἀρνῶν	» 5
Ἰχθῦς	» 7
Θαλασσινὰ	» 10
Ψάρια	» 2
Κρόμμυα	» 3
Ἠλί	» 3
Χόρτα	» 3
Κάρνα καὶ σταφυλαί	» 4
Διὰ ψήσιμον ἄρτου (φουρνιστικά)	» 4

Ἐν ἔλῳ Γρὸς. 2 πρ. 6
Σχετικὴ ἀναλογία ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν τιμὴν τῶν λοιπῶν τροφίμων, αὐτοῦρου μινεία δὲν γίνεται ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ **λαρδίον** πρὸς 1 γρὸς. ἢ οἰᾶ, τῶν δὲ μακαρονίων πρὸς 16 παράδες.

Τὰ ὀλικὰ ἐξῆδα τῶν τροφίμων τοῦ μακαρίου τῇ λήξει Σμυρναίου ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1781 μέχρι 11 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους— διότι τοσαῦτα διαλαμβάνουσιν αἱ σελίδες— ἀνῆλθον εἰς γρὸς 639 καὶ 17 παράδες. Ἀπηγρὸν δ' ὅτι ἐν τοῖς ἐν λόγῳ ἐξῆδοις δὲν περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀγοραὶ τῶν ἐπιθῆτων καὶ τῶν **ναπελινῶν**—ἐὰν εἶχον τοιαῦτα—τῶν προμάμιων μας, ὅποτε ἢ διὰ τῆς ἀντιπαρθέσεως ἀντιθεσις πρὸς τὴν παρελθοῦσαν ἐποχὴν θὰ ἐτύγχανε ἔτι μᾶλλον φοβερωτέρα.

Κυδωνία

ΙΩΝ

ΣΚΟΡΠΙΑ ΔΟΤΙΑ

— Πλησιάζουν νὰ τελειώσουν ἡ Ἀποκρηαίς.

— Καὶ εἰδησιν ἀκόμη δὲν πῆραμεν!

— Εἶνε ἀλγθεια ὅτι ἐφέτος ἐδῶ ὁ κόσμος διὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους δὲν ἔχει διαθέσιν νὰ διασκεδάσῃ.

— Διὰ νὰ καταλάβωμεν λοιπὸν πῶς ἔχομεν Ἀποκρηαίς δὲν μένει ἄλλο παρά ν'

ανοίξωμεν κανένα βιβλίον διὰ νὰ διαβάσωμεν πῶς ἐπανηγυρίζοντο ἄλλοτε εἰς τὴν Βενετίαν.

— Ἡ νὰ διαβάσωμεν εἰς Ἐφεμ. πῶς ἐεργάζονται τώρα εἰς τὴν Νίκαιον.

— Εἶνε καὶ αὐτὸ μιὰ παρηγοριά!

— Δὲν ἔγεινε καὶ κανένας ἐημόσιος Χορὸς διὰ νὰ σᾶς γράψω τὰς ἐντυπώσεις μου.

— Ποία ὅηλ. ἦτο ἡ ὠραιότερα;

— Τί φορέματα ἐφορούσε ἡ Β. ἢ Γ. καὶ ἡ Δ.

— Καὶ ὅλα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸν Χορὸν.

— Κρύψετε τὴν ὄρεξίν σας δι' ἄλλοτε!

— Ὁ Καιρὸς ὅμως μὲ τὸ παραπάνω μᾶς ἀποζημιώνει.

— Ἀνοίξε σωστή!

— Καὶ ὁ κόσμος θγαίνει ἔξω σωρηδὸν διὰ νὰ ἀπολαύσῃ ἥλιον καὶ καθαρὸν ἀέρα.

— Φανταζόμεθα τί θὰ γείνη τὴν Καθαράν Δευτέρα, ἐὰν ὁ καιρὸς εἶνε καλός.

— Ἐνα μόνον πράγμα μᾶς ἐθυμίζει ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὰς Ἀπόκρη.

— Ἡ ἀκρίβεια τῶν τροφίμων.

— Δι' αὐτὸ ἐνετρήφισα εἰς ἐκεῖνα τοῦ γράφει κάποιος εἰς τὸ φυλλάδιον αὐτό.

— Ποῦ μὲ 2—3 παραδες ἔτρωγεν κἀνεὶς ὡς Λόρδος.

— Ἀλλὰ τότε;

— Πρὸ 130 ἐτῶν!!!

— Ὅποτε ὅηλ. ὅλοι ἡμεῖς τώρα θὰ ἦμεθα ἀχιλιά καὶ σκόνι!

— Τὰ δὲ κρανία μας θὰ ἐχρησίμευον διὰ φιλοσοφικᾶς μελέτας!

— Ἐγὼ τοῦλάχιστον προτιμῶ νὰ ζῶ τώρα ἀκριδοτρόγων.

— Παρὰ νὰ ἦμιν ἦδη φαγωμένος ἀπὸ τοὺς σκόληκας ἔστω καὶ εἰς τὴν μακαρίαν τῆς φθίνουσας ἐποχῆν.

— Καὶ ἂν δὲν ἀπατώμαι σ' αὐτὸ εἶμεθα ὅλοι σύμφωνοι!

— Ὑπάρχει ὅμως κάποιο φάρμακον διὰ τὴν ἀκρίβειαν.

— Κάποιος φίλος μας εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς τὸ ἀνακαινώσῃ.

— Νὰ ἐλαττώσωμεν ὅηλ. κατὰ τὸ ἦμισυ τὸ πᾶσόν τῶν τροφῶν μας.

— Ὅποτε θὰ ἔχομεν — κατὰ τὸν λῆσμόν του

πάντοτε — ἀσφαλὲς κέρδος χρηματικὸν ἑκατὸν τοῖς ἑκατόν.

— Ἐμπρός! θέσατέ το οἱ παραπονούμενοι εἰς ἐνέργειαν.

— Καὶ μᾶς γνωστοποιεῖτε τὰ σωτήρια (!) ἀποτελέσματά του.

— Καὶ τότε τὸν ἐφευρέτην θὰ τιμῶμεν μὲ δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας.

— Ἐὰν ὄχι μὲ δίπλωμα προμηθευτοῦ διαβατηρίων ἐκ λιμοκτονίας διὰ τὸν ἄλλον κόσμον!

ΚΟΥΝΟΥΠΙ

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΙΩ. ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΚΥΔΩΝΙΩΝ

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Τόμος Α'

Τατ. φ. 40, σελ. 640. — Τιμ. φρ. 10

ἀποστέλλεται ταχυδρομικῶς ἀντὶ φρ. 12

Δήμητρα.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀπανταχοῦ κ. κ. συνδρομηταὶ τῆς Δήμητρας, ὅπως μὴ στέλωσι χρήματα ἐπ' ὀνόματι τοῦ πρῆγν διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Ι. Χατζεποβλου, διότι οὗτος οὐδεμίαν πλεον ἔχει σχέσιν μετὰ τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Α. Ἀδαμαντιδῆ, φυσικοχημικοῦ.

Πᾶσα ἀπόστολὴ χρημάτων δέον νὰ διενεργεῖται ἐπ' ὀνόματι τοῦ διαχειριστοῦ κ. Δ. Χρηστάκη. Ἡ Διεύθυνσις.

Ἐν τῇ προηγουμένῃ τεύχει σελ 119 κάτωθεν τῆς εἰκόνος ἀντὶ νὰ γραφῇ Ἡ Ἐγκαταλειμμένη, κατὰ τυπογραφικὴν παραδρομὴν ἐγράφη Ἀβυσσινίς Παρθένος.

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἐνταῦθα κ. κ. Συνδρομητὰς μας ὅπως διευκολύνωσι τὸ ἔργον τοῦ γραμματέως ἡμῶν κ. Ἀλεξ. Κοτρώνη ἐν τῇ εἰσπράξει τῶν συνδρομῶν τοῦ "Αἰολικοῦ Ἀστῆρος" τοὺς δὲ ἔξω τῶν Κυδωνιῶν ὅπως εὐδαρεστούμενοι ἐμβάσωσιν ἡμῖν τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἢ ὅπως ἄλλως προτιμῶσι.

Ὑπεύθυνος Χαρ. Γ. Βαφειάδης

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "Ο ΗΛΙΟΣ"
ΧΑΡΑΛΑΜ. ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ & ΔΗΜΗΤ. ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΟΡΑ (ΒΕΖΕΣΤΕΝΙ)
ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ

Ἐπιστολοκεφαλίδων, Φακέλλων, Λογαριασμών, Συ-
ναλλαγραμάτων, Διπλοτύπων, Ἐπισκεπτηρίων, Προσκλη-
τηρίων, καὶ Ἀγγελτηρίων Γάμων Ἀραβίωνων Βαπτί-
σεων Κηδεϊῶν καὶ Μνημοσύνων, Βιβλίων, Ἡμερολογί-
ων, Περιοδικῶν, Ἐφημερίδων, κ. τ. λ. κ. τ. λ.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ Ἡ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ
ΕΝ ΚΥΔΩΝΙΑΙΣ

Ἰστίριον νεόκτιστον ἐκτάκτου ἀρχιτεκτονικῆς.
Ἰδιοκτησία **Ν. Δ. ΓΟΝΑΤΑ** εἰς τὸ κέντρον τῆς
πόλεως.

Ἐπιπλωσις ἐξόχως τελεία, σπανία ἔστι καὶ διὰ τὰς
μεγαλοπόλεις τῆς Τουρκίας.

Περιποιήσις καὶ ὑπηρεσία «Non Plus Ultra.»

Γεύματα ἐπὶ παραγγελίᾳ Γάλα — Ζύθος καὶ ὅλα
τὰ Ευρωπαϊκὰ ποτά.

ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΡΟΥΜΠΙΝΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΓΑΤΡΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ

**ΟΔΟΝΤΟΓΑΤΡΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ**

Κατὰ καθήκον γνωστοποιεῖ τὸ Σεβα-
στὸν κοινὸν ὅπως ἐπωφεληθῆ τῆς περιστά-
σεως τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του, ἵνα φρον-
τίσῃ δι' ὅλα τὰ νοσήματα τοῦ στόματος:
ὡς ἐξαγωγήν ὀδόντων ἀνωδύνως διὰ το-
πικῆς ἀναισθησίας κατασκευὴν ὀδόντων
τελνῆτων κατὰ τὰ τελευταῖα τελειότερα

συστήματα, ἤτοι διὰ Καουτσούκ, διὰ
χουσοῦ, ὀδόντας βιδατοὺς στεφάνους,
(Couronnes) Γεφυρωτὰ (Bridgenork)
Pont) διὰ πορσελάνης κ. τ. λ. κ. τ. λ. ...
τὴν σφράγισιν ὀδόντων διὰ χουσοῦ Κα-
θαρισμὸς καὶ θεραπεία τελεία ὄλων τῶν
ἀσθνεϊῶν τοῦ στόματος. Οἱ θέλοντες νὰ
τιμῆσωσι αὐτὸν διὰ τῆς ἐπισκέψεώς των,
θὰ ὄσιν ἱκανοποιημένοι καὶ θὰ ἔχωσι μί-
αν καλὴν ἀνάμνησιν.

ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ [ἀπὸ τῆς 9 — 12 Π.Μ.
ἀπὸ τῆς 2 — 6 Μ.Μ.

Διὰ τοὺς πτωχοὺς δωρεάν
ἐκάστην Πέμπτην.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

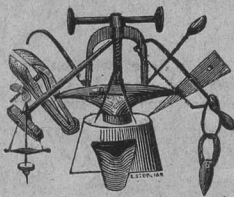
Ν. Ε. ΣΠΥΡΕΛΗ

Τὸ Κατάστημα Ν. Ε. ΣΠΥΡΕΛΗ (πληρῶν Παζαρίου) ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν προσεχῶν ἑορτῶν, ἀπεφάσισε τὴν ἐκποίησιν μουσαμάδων στρωσίματος μετὰ μεγάλην καὶ σπουδαίαν ἐκπτώσιν ἀπὸ τῶν προηγουμένων τιμῶν.

Προσέτι ἀγγέλλει ὅτι ἐφωδιάσθη μετὰ πλουσίαν καὶ μεγάλην συλλογὴν Καρτ. Ποστὰλ διαφόρων ποιότητων καὶ σχεδίων ὅπως νέων καθῶς καὶ μετὰ ἀπαράμειλλον συλλογὴν ὅπως ἐκτάκτων σχεδίων Ἡμεροδεικτῶν ἅτινα πωλεῖ χονδρικῶς καὶ λιανικῶς εἰς τιμὰς ἐκτὸς παντός συναγωνισμοῦ

Κονιάκ γνήσιον ἐξ ἀποστάγματος καθῶς καὶ ποτὰ οἰνοπνευματώδη ἐκ τῶν μεγάλων ἐργοστασίων τῶν ἐν Σμύρῃ Κ. Ν. Κωνσταντινίδου καὶ Σας. Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐνταῦθα καὶ περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ Φιλιππίνης

ΦΑΝΟΠΟΙΕΙΟΝ & ΜΑΡΚΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Α ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΕΝ ΚΥΛΟΝΙΑΙΣ

Κατασκευάζονται μάρκες παντός εἶδους μετὰ διαφόρων καλλιτεχνικῶν σημάτων, καὶ χαρακτῆρων. Κατασκευὴ στερνῶν, φίλτρων, μπάντιων, φανῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν σχεδίων. Ἐπισκευάζονται παντός εἶδους φῶτα, ΔΟΥΞ, ΜΙΛΑΝΣΑΡ, ΡΑΔΙΟΥΜ, ΓΑΖΟΛΙΝΗΣ Κ. Α. Π.

ΚΑΛΑΤΕΧΝΙΚΟΝ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΜΜ. ΧΑΤΖΕΛΗ
ΕΝ ΚΥΛΟΝΙΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ

ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

Ἐργασία ἡγγυημένη ἐπὶ χάρτου πλατινοτυπίας.

Φωτογραφαί ἀπὸ μικροσκοπικῶν μέχρι τελείου φυσικοῦ μεγέθους

Τιμὰι συμφέρουσαι δι' ὅλους